

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij
bisdom Antwerpen / maart - april 2020

Zalig Pasen

MASTER
MISDIENAARS

LOOP MEE IN DE
KRUISWEGRUN

EEN WEG NAAR
JEZELF

EEN GODDELIJK
KLEURBOEK

Relevant - Nummer 02
TWEEMAANDELIJKS
maart - april 2020

Afgiftekantoor 2099
Antwerpen X - P 914402
www.relevant-bisdomantwerpen.be

INHOUD

Woord van de bisschop	3
Op naar de vijftigdagentijd	4
Steden in <i>Handelingen</i> : Caesarea	10
Op verkenning met <i>De Vreugde van het Evangelie</i>	12
De DPR, een spiegel van wat er leeft in ons bisdom	14
Mariakapel bezoekt Ethiopië	15
Master misdienaar	16
Kruiswegrun	17
Groep in de kijker:	
Pastorale eenheid Sara en Abraham	18
Estafette: Ella en Ruben	19
De kiosk	20
Lerenslang: Een goddelijk kleurboek	22
Doorkijk: Een weg naar jezelf	23
Jongerenkatern	24
Was jij erbij?	26
Het voorval	28

COLOFON

Relevant, het diocesane magazine van het bisdom Antwerpen, verschijnt tweemaandelijks.
Verantwoordelijk uitgever is Bruno Aerts, Schoenmarkt 2, 2000 Antwerpen.

Hoofdredactie: Ilse Van Halst
Redactieraad: Bruno Aerts, Marjolein Bruyndonckx, Jan Caljon, Steven De Schamphelaere, David Godecharle, Ann Huber, Marc Philips, Saskia van den Kieboom, Lea Verstricht, Bart Willemen

Redactie: *Relevant*, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen, 03 287 35 83, relevant@bisdomantwerpen.be, www.relevant-bisdomantwerpen.be.

Abonnementen: Abonnementen *Relevant*, p/a Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, 03 210 08 37, abonnementen.relevant@kerknet.be.

Een jaarabonnement kost 20 euro. Jongeren betalen 10 euro. Abonnees in het buitenland betalen 40 euro. Een steunabonnement kost 50 euro.
Abonneren kan op IBAN: BE45 7350 3165 1589, BIC: KREDBEBB van vzw Bisdom Antwerpen – *Relevant* met duidelijke vermelding van naam en adres voor wie het abonnement bestemd is.

ALLE WEGEN LEIDEN NAAR ROME

Alle wegen leiden naar Rome, zegt het spreekwoord. En in ons bisdom lopen er heel wat wegen, en zijn heel wat mensen onderweg.

Bij het begin van deze vastentijd vertrok het passiekruis uit Lier, thuisstad van *De Passie* in 2018, op weg naar Sint-Niklaas, waar het multimediaal spektakel dit jaar plaatsvindt. De veertigdagentijd bereidt voor op een vijftigdagenlange feestperiode van Pasen over Hemelvaart tot Pinksteren, van oudsher de uitgelezen tijd van de initiatiesacramenten. In ons dossier vertellen kinderen, jongeren, ouders, peters en meters over de weg die ze afleggen in hun geloof.

Sommige mensen onderweg keren terug naar het verleden om inzicht te krijgen in het heden. Op bezoek in Caesarea, keizerlijke stad uit *Handelingen*, of op zoek naar de roots van ons christelijke geloof in Ethiopië.

Anderen banen nieuwe paden. Zo vinden spirituele sportievelingen ongetwijfeld hun gading in de kruiswegrun. Met *De Vreugde van het Evangelie* trekken we van het centrum naar de periferie en terug. En sinds enkele maanden doorlopen misdienaars in ons bisdom een bijzonder parcours op weg naar een 'master' in hun vak.

Nog anderen zijn zoekend onderweg. Georges Nagels wil met zijn engagement in de Diocesane Pastorale Raad mensen op weg zetten van God. Ella Deweerdt en Ruben Cuyvers gaan hoopvol en zoekend op weg met jongerenpastoraal. En de buitenlandse priesters van Amandus getuigen hoe de ontmoeting met God tegelijk een weg naar jezelf is.

Net als onze bisschop zetten we onze rondreis langs de pastorale eenheden voort. En onze tocht met en door het boek *Handelingen* krijgt kleur met 'Bible journaling'.

Een rondreis, een parcours, een uitstap, een innerlijke zoektocht ... De wegen naar God zijn niet alleen ondoorgrondelijk, ze zijn ook talrijk. Er is voor elk wat wils.

➤ *Paaseierenraap in de tuin naast de pastorie van de Heilig Kruiskerk in Lier.*

Ilse Van Halst

BROOD VAN VERSE TARWE

Over de veertigdagentijd spreken we gemakkelijk. We zitten er trouwens middenin. Over de vijftigdagentijd spreken we minder. Die moet nog komen. Eerst even rekenen. “Toen de dag van Pinksteren aanbrak, waren ze allen op één plaats bijeen.” Zo begint het tweede hoofdstuk van *Handelingen van de Apostelen*. ‘Pinksteren’ komt van het Griekse getal ‘vijftig’. Zo noemde het Joodse feest van de ‘vijftig dagen’ in een Griekse taalomgeving. Vanwaar die vijftig dagen? Uit de traditie van het Joodse ‘Wekenfeest’. “Vier ook het Wekenfeest aan het begin van de tarweoogst, en het feest van het binnenhalen rond de jaarwisseling”, lezen we in Exodus (34, 22). En in Leviticus luidt het voorschrift: “de dag na de zevende sabbat, op de vijftigste dag, moet u aan de Heer vers graan offeren” (23, 16). De traditie om de ‘vijftigste dag’ te tellen vanaf het paasfeest kreeg de overhand. In een zonnig en warm land als Israël, waar de oogst twee maanden vroeger rijp is dan bij ons, komt deze telling goed uit. Zeven weken na het paasfeest begint daar inderdaad de tarweoogst. De eersteelingen van de nieuwe oogst zijn voor de Heer bestemd. Het eerste oogstfeest als afsluiting van het paasfeest. Want heeft niet de Heer ons het land gegeven, het land van de belofte?

Oogsten is overvloed vieren. Het is “dertig-, zestig-, ja honderdvoudig vrucht dragen” om met Bijbelse woorden te spreken (Marcus 3, 20). Je merkt het aan het hele volk dat voor het ‘Wekenfeest’ of het vijftigdagenfeest in Jeruzalem verzameld is: “Parten en Meden en Elamieten, en bewoners van Mesopotamië, Judea en Kappadocië, Pontus en Asia, Frygië en Pamfylië, Egypte en het Libische gebied bij Cyrene, en hier woonachtige Romeinen, Joden en proselyten, Kretenzen en Arabieren” (Hnd 2, 9-10). Er is veel volk in de straten, op de pleinen en in de tempel. Er hangt verbroedering en verzoening in de lucht. Er is geroosterd vlees van jonge schapen en brood van verse tarwe.

Zo kantelt het feest van ‘de vijftigste dag’ van het joodse verhaal in het christelijke verhaal. Jezus is gestorven als een graankorrel in de koude aarde. Hij heeft zichzelf losgelaten opdat anderen zouden leven. De vernienigvuldiging kan beginnen. Mensen uit alle volken en landen vernemen de boodschap van Pasen en ontvangen de gave van de Geest. Vijftig dagen na Pasen kunnen de apostelen de eerste vruchten oogsten. Hebben ze in die vijftig dagen hard

› Op 15 december wijdde mgr. Johan Bonny Bosco Ruan uit China tot priester in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. De kersverse priester wordt parochievicaris in de pastorale eenheid Sint-Salvator (Berlaar, Nijlen).

gewerkt? Hebben ze het land geploegd en bezaaid? Nee. Ze zitten nog bij elkaar. In hetzelfde huis. Ze zijn nog te bang en te onzeker om naar buiten te treden. Ze moeten nog aan hun missietochten beginnen. De eerste vruchten krijgen ze cadeau. Ze overkomen hen. Een geschenk van Jezus en van de Geest.

Elke dag tussen Pasen en Pinksteren – de christelijke vijftigdagentijd – lezen we uit het boek *Handelingen van de Apostelen*. Elke dag ongeveer een half hoofdstuk. Hoe lezen we die tekst? Niet als een terugblik op het verleden. Wel als een verhaal over vandaag. Over het nieuwe dat ook hier kan gebeuren. Het ontbreekt immers niet aan goed zaad in de aarde. Velen werken daaraan mee: catechisten, godsdienstleerkrachten, ouders en grootouders, pastoraal medewerkers, teamleden, biddende mensen. Naar best vermogen proberen ze zaaides van het Evangelie in goede aarde te laten neerkomen. Waar en hoe zal dat goede zaad vrucht dragen? Het wachten kan soms lang duren. Langer dan de vijftig dagen uit *Handelingen*! Toch zijn verrassingen nooit uitgesloten, ook niet vandaag. Verrassingen die we cadeau krijgen van Jezus en de Geest. En onderwijl mogen we al feest vieren, het feest van de eerstelingen, met brood van verse tarwe.

+ Johan Bonny

› Europa mag van christenen verwachten dat ze bruggen bouwen tussen secularisatie en wereldreligies, opdat de verschillende religies en levensbeschouwingen elkaar kunnen ontmoeten. Dat zei mgr. Bonny in zijn homilie in de eucharistieviering op 25 januari in de dom Sint-Bartholomeus in Frankfurt ter gelegenheid van het ‘Karlsamt’. Met dat traditionele feest op de laatste zaterdag van januari herdenkt de katholieke Kerk de verjaardag van het overlijden van Karel de Grote, patroonheilige van de stad en grondlegger van Europa, en bidt ze voor de toekomst van Europa. Elk jaar wordt een andere Europese bisschop uitgenodigd om de homilie te houden. Dit jaar ging de eer naar onze bisschop. Hij sprak de hoop uit dat christenen een nieuw licht kunnen laten schijnen in Europa en bijdragen tot vrede voor iedereen. Daartoe heeft een onderling verdeelde Kerk, die angstig en aarzelend handelt, Europa slechts weinig te bieden, merkte hij op. Zolang de Kerk nauwelijks gemeenschappelijke standpunten inneemt over vluchtelingen, huwelijk en gezin, aldus mgr. Bonny, kan ze niet opkomen voor een open Europa.

“Ik ga iedere zondag mee naar de kerk. Ik ken al veel liedjes en ik kan best goed zingen. Ik wil ook naar de muziekschool, dan kan ik muziek spelen in de kerk. Daarom wil ik mijn eerste communie doen.”

“Binnenkort doe ik mijn eerste communie. Ik vind het spannend. We krijgen iets te eten. Alexander maakt zich zorgen dat hij het niet lust. Ze zeggen dat het een stukje brood is. Brood lust toch iedereen?”

“Mijn broer heeft zijn eerste communie gedaan, en dus ik nu ook. Ik vind het leuk, want dan mag ik een mooie nieuwe jurk aan. En nieuwe schoenen. Ik weet nog niet zo goed wie Jezus is, maar Hij is wel heel lief. Ik heb een tekening gemaakt voor hem.”

➤ Enkele kinderen uit Antwerpen-Noord worden via zeven instapvieringen en een aantal catechesemomenten klaargestoomd voor hun eerste communie. Het enthousiasme is groot.

OP NAAR DE VIJFTIGDAGENTIJD

✠ DE VEERTIGDAGENTIJD BEREIDT ONS VOOR OP DE VIJFTIG DAGEN TUSSEN PASEN EN PINKSTEREN, VAN OUDSHER DE UITGELEZEN TIJD VAN DE INITIATIESACRAMENTEN

VIJFTIG DAGEN PASEN EN PINKSTEREN

We leven volop in de veertigdagentijd, de gekende periode van vasten waarin we uitkijken naar Pasen. Dat de vijftig dagen tussen Pasen en Pinksteren al sinds de vroege Kerk ook een periode zijn waarin christenen zich bezinnen over en getuigen vanuit hun doopsel is minder geweten. Dan ontvangen ook 'nieuwkomers bij de bron' de initiatiesacramenten. In deze vijftigdagentijd wordt in de viering gelezen uit het boek 'Handelingen van de Apostelen'. Dat is meteen ook het thema van het driejarige pastoraal project van ons bisdom. Daarin wordt Pinksteren 2020 een bijzonder moment als slot van het eerste werkjaar en als startschot voor het tweede werkjaar.

Bart Willemen

Met Pinksteren wordt, in het kader van het pastoraal project *Handelingen*, in elke pastorale eenheid aandacht gevraagd voor de pinksterliturgie, de dialoog met de internationale context binnen de pastorale eenheid en vooral het naar buiten treden als geloofsgemeenschap, gevoed vanuit de oproep van paus Franciscus in *Evangelii Gaudium* tot elke gedoopte christen: "Laten we naar buiten treden en aan allen het leven van Jezus Christus aanbieden" (nr. 49).

De uitnodiging tot ontmoeting met Jezus Christus vanuit de paaservaring, met het vuur van de Heilige Geest, in diaconie, liturgie, gemeenschapsofbouw, verkondiging en catechese: het is onze missie als christen. Hiertoe is de vijftigdagentijd een bezinning over en bron voor onze identiteit als christen. Wat betekent het, ook als geloofsgemeenschap, dat we gedoopt zijn, dat we gevormd zijn, dat we in de eucharistie Jezus Christus ontmoeten? Van die paasvreugde getuigen in de Heilige Geest, in woord en daad, is de fundamentele missie waartoe we als gedoopte en als geloofsgemeenschap gezonden worden: "Ga dus en maak alle volkeren tot mijn leerlingen en doop hen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest en leer hun te onderhouden alles wat ik u bevolen heb" (Matteüs 28, 19-20).

Deze missionaire houding, beschreven in de recente boeken van Alphonse Borras (*Te weinig priesters ... en nu?*) en James Mallon (*Als God renoveert*), heeft belangrijke gevolgen voor de manier waarop we in deze periode andere mensen benaderen en

verwelkomen of "met open armen ontvangen", zoals Mallon het verwoordt. De Belgische bisschoppen schreven al in hun visietekst *Volwassen worden in geloof* (2006) over "gastvrije gemeenschappen, parochiaal of parochie-overstijgend, gemeenschappen waar een nieuwkomer zich van harte welkom mag heten" (nr. 65). Het is immers precies in diezelfde vijftigdagentijd tussen Pasen en Pinksteren, in diezelfde periode van bezinning en getuigenis, dat al die kinderen, jongeren en volwassenen de initiatiesacramenten ontvangen. Hoe verwelkomen we hen? Hoe gaan we met hen op weg? Hoe bereiden we hen hierop voor? Hoe ontvangen we volwassenen die vragen om gedoopt te worden? Hoe ervaren ze onze vreugde en ons geloof?

Dat zijn essentiële vragen over onze identiteit als christen en als christelijke geloofsgemeenschap, waarover we ons blijvend moeten bezinnen en waarvoor we blijvend inspiratie nodig hebben. Misschien moeten we durven verder te gaan dan de "levensbeschouwelijke vaagheid onder gelovigen" die Guido Vanheeswijck beschrijft in zijn boek *Onbeminde gelovigen* (2019) (blz. 13).

Het boek *Handelingen* kan ons daarbij inspireren. Op de diocesane vormingsavonden over het vormsel benadrukte onze bisschop onder meer dat *Handelingen* spreekt over het vormsel. Denk aan het moment waarop mensen de Heilige Geest ontvangen na gebed en handoplegging van de apostelen (Hnd 8, 14-17). Ook verwees mgr. Johan Bonny naar de vraag "Hebt gij de Heilige Geest ontvangen toen ge het geloof hebt aangenomen?" (Hnd 19, 1-2), waarop als antwoord weerklinkt: "We hebben niet eens gehoord dat er een Heilige Geest bestaat." Het leest als een oproep tot getuigenis bij alle vormelingen over en vanuit de Heilige Geest. Elke zondag van deze paastijd zullen verwerkingsvragen aangereikt worden voor na de zondagsviering. De vijftigdagentijd wordt op die manier een prachtige kans tot verdieping, ontmoeting, gesprek, gebed, getuigenis en bezinning over Pasen en Pinksteren, over de paasvreugde en de kracht van de Heilige Geest, over de ontmoeting met Jezus Christus.

In de brochure *Evenement Pinksteren 2020* worden alle pastorale eenheden uitgenodigd om deze dag op het niveau van de pastorale eenheid te organiseren, als afsluiter van het leesjaar en als start van het tweede jaar van het project *Handelingen van de Apostelen*. In de brochure *Evenement Pinksteren 2020* vind je alle info en vrijblijvende suggesties. Die kun je ook nalezen op de www.handelingen.be.

JUBELN VANGT AAN OP PASEN

Vijftig dagen Pasen?! Met deze slogan zoomde het Liturgisch Congres in Blankenberge in november 2019 in op het thema vijftigdagentijd. Waarom de slogan een vraagteken en een uitroepteken bevat, verduidelijkt congresdeelnemer Jan Dams. Als diaken en teamlid 'verkondiging en catechese' in de pastorale eenheid Prisca en Aquila is hij bovendien goed op de hoogte van wat dat betekent voor de werking van een pastorale eenheid.

Bart Willemen

Hoe beleef je je deelname aan dat congres?

Het is een boeiende ervaring. Ik nam al eens eerder deel, zowat achttien jaar geleden, als jeugdpastor. Het congres boog zich toen over de vraag: 'Is liturgie maakbaar?' Wat ik daar opstak, bepaalt tot op vandaag mijn denken en handelen.

Hoe zijn ze nu precies verbonden, Pasen en Pinksteren?

Heel de paastijd is één. Er zijn drie hoogtepunten – Pasen, Hemelvaart en Pinksteren – maar het is één geheel. Zeven weken Pasen, veertig en vijftig zijn in deze periode symbolische en krachtige constructies. In die zin mogen we Pinksteren niet als afzonderlijke dag op een extra hoogte tillen. Het is het slot van één lange feestperiode. Sommige opmerkingen zetten me aan het denken. Neem de passage "Ontvang de Heilige Geest" (Johannes 20, 22) (op de avond van de eerste dag, paasdag dus). Wanneer komt de Geest dan eigenlijk? We denken aan Pinksteren, maar misschien is het al op Pasen? Heeft de Geest vijftig dagen gewacht om te komen? En wat met de leerlingen? Zij hebben geen vijftig dagen gewacht. Kwam de Geest niet vanuit het paasmysterie?

Wat blijft je bij?

Meer dan eens klonk dat we de mooie tijd tussen Pasen en Pinksteren in onze parochies vaak niet of slechts ten dele beleven, omdat dan alle aandacht gaat naar de eerste communies en de vormsels. Deze momenten kunnen evenwel net prachtig aansluiten bij die vijftigdagentijd. Het is een ideale tijd om kinderen uit te nodigen om voor het eerst deel te nemen aan de eucharistieviering. In de praktijk zou de link duidelijker gelegd moeten worden.

Heeft dat gevolgen voor de voorbereiding op het vormsel?

Tijdens een workshop over vormsel en eerste communie gaf de spreker, zelf vormheer, met voorbeelden aan hoe hij in de vormselviering vanuit het paasmysterie en de band met Pinksteren op weg gaat. Hij spreekt over mystagogische catechese, in de zin dat de symbolen en de rituelen van de vormselviering voor zich moeten kunnen spreken. Die lijn volgen we al enkele jaren in ons bisdom: laat de symbolen in de vormselviering hun werk doen, zonder uitleg of toevoeging van andere symbolen. Dat alles werd op het congres ook in verband gebracht met de Schriftlezingen. Week na week in de paastijd zijn de lezingen

uitermate geschikt voor een vormselviering en om hierover te preken voor kinderen. Denk aan de passage over de ongelovige Thomas. De spreker suggereerde om iedereen tijdens de vormselvieringen te verwelkomen met: 'Zalig Pasen'. Als dat enkele weken na Pasen is, kijken mensen soms vreemd op, maar het gaat wel om zeven weken Pasen!

Tot slot riep hij ook op om de link tussen het Onzevader en de Heilige Geest mee te nemen in de vormselvieringen en samen het onzevader te bidden. Het Onzevader is immers een gebed dat je bidt vanuit de Geest. Verder noemde hij de handoplegging, het gebed en de stilte in de vormselritus krachtige tekens van de aanwezigheid van Christus als Verrezen Heer.

Kan verkondiging pas op Pinksteren of is de hele vijftigdagentijd een periode van verkondiging?

De paaservaring verkondigen – 'Hij Leeft' – begint al vanaf Pasen. In *Handelingen* doen ze dat op Pinksteren, maar je kunt reeds vanaf 'de eerste avond van de eerste dag' verkondigen dat Hij leeft. Jubelen vangt al aan op Pasen. Symbolisch is Pinksteren de dag om naar de ruime samenleving te stappen. Wie zich geroepen voelt, kan en mag altijd al eerder naar buiten treden.

Zuster Koetsveld, benedictines uit Oosterhout in Nederland, bracht in herinnering hoe in de vroege Kerk Pasen een vijftigdaagse feesttijd was. Het Griekse 'Pentecoste' was niet alleen de naam van het feest op het einde van deze periode, maar van de hele periode. Gedurende heel deze vijftigdagentijd werd er niet gevast en niet geknield, maar recht op gebeden. En doorlopend werd voorgelezen uit *Handelingen van de Apostelen*.

Deze periode geraakte in onbruik, onder meer omdat velen vonden dat het niet in overeenstemming was met de kern van het geloof om zolang te feesten en niet te vasten en te knielen. Het Tweede Vaticaans Concilie trachtte deze vijftigdaagse feesttijd in ere te herstellen, bijvoorbeeld door geen pinksteroctaaf meer te vieren en door te spreken over 'zondagen ván Pasen' in plaats van 'zondagen ná Pasen', wat heel wat gelovigen vandaag evenwel nog steeds niet doen.

Het maakt meteen duidelijk dat de band tussen Pasen en de vijftigdagentijd nog te weinig gekend is. Terwijl we wel volop Pasen vieren, gaan we vaak voorbij aan Hemelvaart en Pinksteren. Toch moet je de drie feesten met elkaar verbinden, zo niet is er geen christelijk zelfverstaan, geen begrijpen van het heilsperspectief en de volheid van de Openbaring. Als je enkel Pasen viert, heb je maar een van de drie, want Hij zit ook nog aan de rechterhand van de Vader en we leven in zijn Geest. Je mag gerust op paasmorgen al spreken over Hemelvaart en Pinksteren.

PROJECTVERANTWOORDELIJKE 'HANDELINGEN'

Chris Van Vliet is sinds begin februari aan de slag als projectverantwoordelijke van het pastoraal project *Handelingen van de Apostelen*. Je kunt hem bereiken via chris.vanvliet@bisdomantwerpen.be

BEKLEED U MET DE NIEUWE MENS

“Zondag 20 oktober 2019. Dubbel feest, alleszins toch voor onze familie. Bisschop Johan Bonny komt op bezoek in onze pastorale eenheid Prisca en Aquila én doopt ons dochtertje Pip. Voor ons, haar ouders, was het vanzelfsprekend dat ze gedoopt zou worden. Jezus en alles waar Hij voor staat, is en blijft de moeite waard. Toen het bericht kwam dat de bisschop het fijn vindt om tijdens de viering een doop of ziekenzalving te doen, was de beslissing snel genomen. Opgenomen worden in die gelovige gemeenschap geeft toch een speciaal gevoel”, vertelt Liesbeth Haesevoets.

Het werd een sereen en intens gebeuren. Oma Renilde was ontroerd toen de meter Pip het witte manteltje om de schouders hing. “Spontaan”, aldus Renilde Haesevoets, “kwam het citaat uit het Evangelie in me op: ‘Bekleed u met de nieuwe mens.’ Door het doopsel opgenomen worden in de gemeenschap rond Jezus, een nieuwe mens worden, een mens naar Gods hart.” (Liesbeth Haesevoets, mama van Pip)

› Pip Haesevoets wordt gedoopt

HET VORMSEL ALS BEGINPUNT

“Toen ik twee jaar geleden werd uitgenodigd om als ‘meter’ met onze dochter op weg te gaan naar het vormsel, was ik meteen enthousiast. Het is fantastisch dat ik dat dit jaar opnieuw mag doen voor onze zoon.

Als ‘meter’ ben ik de contactpersoon tussen de pastoor, de vormelingen en hun ouders. Ik geef de planning door en vergezel de kinderen naar de activiteiten. Ik mag van dichtbij meemaken hoe deze twaalfjarigen meer vertrouwd raken met de boodschap van Jezus, met tal van symbolen, met beelden en voorwerpen in de kerk. Boeiend! Want kinderen zijn kritisch, maar staan ook open voor nieuwe ervaringen.

Christen-zijn is vandaag de dag niet meer zo vanzelfsprekend. Ik beschouw het vormsel als een beginpunt voor twaalfjarigen om bewust als christen in het leven te staan. Jongeren zullen pas dieper aanvoelen wat christelijk geloven inhoudt, wanneer ze kijken en luisteren hoe gelovigen vieren. Elke ‘vier-de zondag’ van de maand kunnen ze zelf de liturgie beleven en stap voor stap ervaren hoe het is om ‘thuis te komen’ in de vieringen van de parochiegemeenschap.” (Ingrid Goossens)

› Meter Liesbeth met Siebe

OMDAT IK GOD IN MIJN HART DRAAG

Meter Liesbeth Vinckens: Waarom wil jij je vormsel doen, Siebe? Siebe Van Hoof: Omdat ik gelovig ben en nieuwsgierig ben naar het leven en God. Op een dag wilde ik naar de kerk gaan. Het was leuk, en ik wilde graag elke week gaan. Na een tijdje ben ik gedoopt en heb ik mijn eerste communie gedaan. Nu ben ik misdienaar. De meeste van mijn klasgenoten doen hun vormsel omdat ze dan geschenken krijgen. Ik doe mijn vormsel omdat ik geloof.

Meter: Wat vinden je vrienden ervan?

Siebe: Ze zijn nieuwsgierig en willen weten waarom ik nu gedoopt ben en mijn eerste communie heb gedaan. (lacht) Er zijn zelfs kinderen die denken dat ik nu rijk ben omdat ik als misdienaar help. Dan leg ik uit dat ik daarvoor geen geld krijg, maar dat ik rijk ben omdat ik God in mijn hart draag. (Liesbeth Vinckens)

› Paulien

› Ingrid Hellemans

OP DE KOFFIE BIJ DE PASTOOR

Ingrid Hellemans is moeder van Paulien. Paulien bereidt zich voor op haar vormsel. Ze koos er zelf voor en ze kijkt ernaar uit. “Ook al volgen er geen grote festiviteiten”, zegt Ingrid, “en draait het echt om de essentie van het vormsel.”

Geloof is best belangrijk in het gezin. Ingrid herinnert zich haar vormsel als iets met een vanzelfsprekend karakter, zelfs onder een zekere maatschappelijke druk. Ze werd niet katholiek of gelovig opgevoed, en zag er wel wat tegen op. Sindsdien legde ze een lange weg af. Ze leerde Tom kennen, uit een familie waar geloof en Kerk wél beleefd worden. “Ik groeide daarin mee, en inmiddels is

het geloof voor mij een belangrijke steun en toeverlaat geworden. Het kerkbezoek is een moment van rust en stilte in mijn leven”, getuigt Ingrid. Hun woning ademt het geloof: een Mariabeeld van grootmoeder wordt gekoesterd, evenals het kruisje boven de deur. Er hangt een kruisje op elke kamer. In de vitrinekast staan de doopkaarsen, en het teddybeertje met gezegend kruisje voor het kind dat te vroeg geboren en gestorven is. Dat haar oudste dochter nu duidelijk kiest voor het vormsel doet Ingrid deugd. En het bezorgt haar een vorm van fierheid.

Er wordt in huis niet veel over gepraat. Ingrid ondervond zelf al hoe moeilijk het is om bijvoorbeeld het doopsel uit te leggen aan kinderen. “Een goede taal vinden om over geloof te praten is niet vanzelfsprekend. Dat lukt wel aan de hand van concrete foto’s of rituelen. Of naar aanleiding van een bepaalde opdracht die de kinderen krijgen”, vertelt ze. Zo hielp Paulien als voorbereiding op haar vormsel al mee bij een doopviering. En binnenkort gaat ze ‘op de koffie bij de pastoor’. Waarom wordt iemand priester? Hoe is een pastoor als mens? En wat is zijn visie op geloof? Leren van anderen kijk op het leven en hoe geloof daarin een rol speelt. Het is zowel voor kinderen als voor volwassenen interessant. (Lea Verstricht)

IN EEN TRADITIE STAAN

Sarah is moeder van William. William kiest er bewust voor om zijn vormsel te doen. Hij wil laten zien “dat hij goed wil zijn voor de mensen”. Het geloof komt dan ook geregeld ter sprake in het gezin. Dat gebeurt door concrete dingen te doen, bijvoorbeeld kleding en knuffels die opzij worden gelegd voor wie het minder goed hebben. Of naar aanleiding van gebeurtenissen zoals een overlijden of een kerstfeest. Of eenvoudigweg aan tafel in gesprek gaan over ‘het brood breken en delen, wat betekent dat?’

Sarah is katholiek opgevoed, haar mama gaf zelf catechese. Bij haar vormsel kreeg Sarah de handen opgelegd van haar eigen moeder, die haar catechiste was. Het maakte het moment extra bijzonder. Ook het samenzijn met de dichte kern van de familie op het feest achteraf deed haar deugd.

De ervaring van die intieme verbondenheid draagt Sarah mee. Zo worden familietradities in ere gehouden: haar kinderen zijn gedoopt in het doopkleed dat de familie al verschillende generaties dragen. De kinderen voelen zich vereerd dat ze in een traditie mogen staan. Het geeft hen een gevoel van een plek op deze wereld, van verbondenheid en van waarden zoals trouw.

Voor Sarah betekende het vormsel een stap die ze zelf wilde zetten, wetende dat haar wereld zou opengebrouwen worden en dat ze zelf haar weg zou moeten banen. Vooral op momenten dat het moeilijker gaat, wordt het geloof een steun. Het vormsel van William is een stimulans om ook als gezin stil te staan bij het geloof en de geloofspraktijk. (Lea Verstricht)

LUISTEREN NAAR BIJBELVERHALEN

Antonio Yaramis is in Antwerpen geboren maar van Turkse afkomst. Hij is misdienaar in de Assyrische kerk en wil graag zijn vormsel doen. “Om te tonen dat ik God wil volgen”, aldus de elfjarige jongen. En kijkt hij uit naar cadeautjes op zijn vormselfeest? Aarzelend schudt hij zijn hoofd, om meteen eerlijk te fluisteren: “Toch een beetje, want het is dan ook feest, hé.”

Sinds oktober volgt hij twee keer per maand vormselcatechese in de parochie van het Heilig Hart in Antwerpen. In het begin ging hij met een klein hartje naar de bijeenkomsten. “We zijn met zeventien jongens en meisjes, maar ik kende maar één meisje dat ook in mijn klas zit. De anderen kenden elkaar wel. Ik voelde me in het begin wat buitengesloten, maar ondertussen heb ik veel nieuwe vrienden gemaakt.”

› Antonio Yaramis

“Tijdens de vormselbijeenkomsten spelen we eerst een spel. Daarna leren we over Jezus en God en stellen onze catechisten allerlei vragen, zoals: ‘Wat vraag je aan God wanneer je bidt?’ Dan lezen ze een stukje voor uit de Bijbel.”

Dit jaar is de Vormselingendag opnieuw te gast in Lier. Op zaterdag 28 maart treffen meer dan 1.600 vormelingen en hun catechisten uit ons bisdom er elkaar om samen geloof te vieren en te verdiepen. Kan jouw catechese groep er niet bij zijn maar wil je je vormelingen wel graag laten kennismaken met jongerenpastoraal? Dan zijn de zomerkampen van IJD de ideale oplossing. Surf naar zomerkamp.ijd.be voor meer info. Ben je benieuwd naar wat jongeren nog allemaal kunnen doen na hun vormsel? Lees meer op vormelingen.ijd.be

Antonio is dol op de Bijbel. “Ik luister graag naar verhalen uit de Bijbel.” Trots voegt hij eraan toe: “Ik heb al één kinderbijbel helemaal uit. Mijn lievelingsverhaal is dat van Mozes en de brandende braamstruik. Ik lees ook graag over de geboorte van Jezus.”

“Ik probeer te doen wat Jezus ons vraagt, maar dat is niet altijd gemakkelijk”, erkent hij eerlijk. “Soms maak ik ruzie met mijn vrienden of met mijn zussen. Ik weet dat dat niet mag, en na een tijdje ga ik sorry zeggen.”

En hij heeft oog voor wie het moeilijk heeft. “Een nieuwe jongen op onze school staat altijd alleen op de speelplaats en wordt gepest. Dat vind ik erg. Dan speel ik met hem. Soms lachen ze mij dan ook uit, maar daar trek ik me niets van aan.”

Ook zang staat stevast op de agenda van de catechesebijeenkomsten en af en toe trekken de jongeren met de catechisten op uitstap. Zo brachten ze een bezoek aan Onthaal Sint-Antoonius, dat mensen in nood ontvangt, beluistert en voedsel bedeedt. “Soms passeer ik op straat iemand die op de grond zit en vraagt om kleingeld. Dat maakt me verdrietig. Dan zou ik willen helpen.” (Ilse Van Halst)

AL SPELEND LEREN OVER JEZUS EN JEZELF

Van tabernakel tot kleerkast vol kleurrijke priestergewaden. Samen met de andere leden van hun catechesegroep ontdekken Lies, Liene en Jozefien in de Sint-Willibrorduskerk van Rijkvorsel bijzondere plekken.

Liene: In deze kerk doen we ons vormsel. Straks vieren we hier met onze ouders en worden er twee kindjes gedoopt. Zo wordt dit alvast een vertrouwde omgeving.

Lies: We kwamen al vier keer samen met de catechesegroep. Vooral de vriendschap blijft ons bij. Vriendelijk zijn voor anderen en behulpzaam wanneer we kunnen.

Jozefien: We schreven kerst- en nieuwjaarskaarten aan mensen die in het woon-zorgcentrum verblijven. Zelf ga ik geregeld bij mijn grootouders op bezoek, maar sommige ouderen krijgen bijna geen bezoek meer. Dat is erg.

Liene: Daarnaast beluisteren we de verhalen van Jezus. Tegelijk krijgen we opdrachten in groepjes. Al spelend leren we zo veel bij over onszelf.

Jozefien: Catechese is leuker dan de godsdienstlessen op school, omdat we spelletjes spelen en niet voortdurend stil hoeven te zitten. Door actief opdrachten uit te voeren, blijft je aandacht erbij.

› Lies, Liene en Jozefien

Lies: Het is iets tussen hobby en school.

Liene: Ik zie nu sneller wie hulp nodig heeft, bijvoorbeeld een oudere persoon die niet durft over te steken, of iemand die veel tassen draagt. Ik ben er ook bewuster mee bezig dat wij het goed hebben, terwijl vele anderen in armoede leven. Dat we omringd zijn door vrienden en familie, terwijl anderen hun dierbaren moesten achterlaten. Dat er geen ruzie is in onze familie. Het is niet altijd makkelijk om te helpen, ook al wil je dat graag. Soms wens ik dat ik meer zou kunnen doen.

Lies: Zo kun je wel je oude kleren wegschenken, maar daarmee help je maar enkelen.

Liene: We kunnen vooral goede doelen steunen of een handje toesteken.

Jozefien: Met Driekoningen gingen we sterzingen. We schreven zelf liedjes, trokken van deur tot deur om ze te zingen en zamelden geld in voor een organisatie die verjaardagsfeestjes organiseert voor kinderen wiens ouders dat niet kunnen betalen.

Door elkaar: Iemand helpen geeft je een tof gevoel.

Ruben Cuyvers

Het Welkom in de Mis-team in actie in Malle. Welkom in de Mis is een verbindende ervaring vol verbeelding, samenzang, liturgie en catechese, voor vormelingen en hun ouders en ouders van eerstecommunicanten. Het team komt op uitnodiging graag naar jouw pastorale eenheid. Aanvragen kan via een e-mail naar bart.willemen@bisdomantwerpen.be en dat voor 30 mei.

CAESAREA

VOORUITBLIK OP HET EINDSTATION

*Het verhaal van het boek ‘Handelingen van de Apostelen’ speelt zich af in een hele reeks steden, die, in de tijd dat het verhaal zich afspeelde, er heel anders uitzagen dan vandaag. In het besef dat de geografie van de Bijbel ook in dienst staat van de boodschap die de Bijbelschrijvers willen verkondigen, wil deze reeks over enkele van die steden niet zozeer een beeld reconstrueren van hoe ze er toen hebben uitgezien, maar eerder peilen naar de betekenis die deze plaatsen hebben in het verhaal. Een stad die op enkele schamierplaatsen in het verhaal genoemd wordt, is **Caesarea, die door haar naam alleen al vooruitwijst naar het keizerlijke Rome – eindstation van het boek ‘Handelingen’.***

Hendrik Hoet

Er waren in de Romeinse tijd meerdere steden die Caesarea heetten, zo genoemd naar de Romeinse keizer, zoals Caesarea Philippi in Galilea (Marcus 8, 27; Matteüs 16, 13). Caesarea Maritima (of Caesarea aan zee, ook Caesarea Palaestina genoemd) was een havenstad aan de Middellandse Zee tussen het huidige Haifa en Tel Aviv in

Israël. Herodes de Grote had dat oude havenstadje uitgebouwd tot de tweede grootste stad van het Joodse land en naar keizer Caesar Augustus herdoopt. In de haven was plaats voor driehonderd schepen. Herodes liet er aan de kust ook een paleis optrekken als zomerresidentie. De ruïnes ervan zijn vandaag nog te bezichtigen naast die van een hippodroom, een gerestaureerd Romeins theater en de indrukwekkende resten van een Romeins aquaduct, dat water aanvoerde vanuit het Karmelgebergte. Je ziet er ook nog resten van de middeleeuwse kruisvaardersstad.

Toen Judea in het jaar 6 na Christus een Romeinse provincie werd, kozen de Romeinse bestuurders, zoals Pilatus, Caesarea als hun residentie en Herodes' paleis in Caesarea als hun pretorium. Was Jeruzalem in de ogen van de Joden de hoofdstad, in de Romeinse tijd zetelde de Romeinse gouverneur meestal in Caesarea. Omwille van het aangename klimaat of omwille van de haven? Slechts voor de Joodse feesten of andere officiële gelegenheden verbleven ze in Jeruzalem. Zo kwam Pilatus uit Caesarea naar Jeruzalem tijdens het paasfeest waarop hij Jezus liet kruisigen.

Alleen al door zijn naam is Caesarea in *Handelingen* de ‘voorpost’ van Rome. Naar datzelfde Caesarea vertrok de ‘collaborerende’ Herodes Agrippa I, kleinzoon van Herodes de Grote, nadat hij eerst Johannes' broer Jakobus had laten vermoorden en daarna ook de

cipiers die niet hadden kunnen beletten dat Petrus uit de gevangenis was bevrijd (Hnd 12, 19). Herodes werd daar “door een engel van de Heer geveld omdat hij God niet de verschuldigde eer had bewezen” (12, 23).

In *Handelingen* wordt de stad Caesarea vijftien keer genoemd. De eerste keer (8, 40) als de plaats waar Filippus – een van de zeven (6, 3) – aankwam, toen alle leerlingen van Jezus “verspreid werden over Judea en Samaria met uitzondering van de apostelen” (8, 1) als gevolg van de hevige vervolging die nog dezelfde dag van de stening van Stefanus tegen de gemeenschap losbrak. Met dat uitwaaieren begint de tweede etappe van de verspreiding van het Evangelie volgens de opdracht die Jezus gaf in het begin van het tweede boek aan Teofilus, zoals *Handelingen* ook wel genoemd wordt: “jullie zullen van Mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria en tot aan de uiteinden van de aarde” (1, 8). Heel het eerste deel van het boek (Hnd 1-7) vertelt het getuigenis in Jeruzalem. Met de vervolging die losbrak met de moord op Stefanus, begint het getuigenis in Judea en Samaria, niet omdat de leerlingen een “missie” gepland hadden, maar omdat de vervolging hen deed wegvluchten uit Jeruzalem.

Zo had Filippus dus in Samaria de Messias verkondigd en op de weg tussen Jeruzalem en Gaza de Ethiopische beheerder van de koninklijke schatkist gedoopt, vooraleer een engel

hem op de weg naar Caesarea zette. Daarna volgt het verhaal van Saulus in Damascus, dat eindigt met zijn vlucht uit deze stad naar Jeruzalem. Maar ook daar beraamden ze een aanslag op zijn leven zodat hij over Caesarea (9, 30) naar Tarsus werd gestuurd. Inmiddels bloeit de gemeenschap in heel Judea, Galilea en Samaria. Nu kan blijkbaar de derde etappe (= “tot aan de uiteinden der aarde”) beginnen met Petrus, die eerst nog genezingen doet in Lydda en Joppe.

Vervolgens vertelt *Handelingen* uitgebreid hoe een Romeinse officier uit het leger van de vijand in Caesarea Petrus uit Joppe laat halen om hem het Evangelie te laten uitleggen en hem met heel zijn “huis” te dopen in Jezus’ naam. Voor het eerst wordt hier in het ‘hol van de leeuw’ een militair uit het bezettingsleger opgenomen in het volk van God! Opnieuw is dat niet het resultaat van een goed voorbereid missionair project van een of andere kerkelijke synode, maar de vrucht van het gebed dat doet dromen zoals God droomt: voorbij de grenzen van rein en onrein, van vriend en vijand. En daar in Caesarea daalt de Geest neer en doet niet alleen Joden uit alle windstreken de nieuwe taal van de liefde spreken (Hnd 2), maar ook mensen uit andere volkeren (Hnd 10). Wat Petrus hier begrepen heeft, moet hij in het lang en het breed gaan uitleggen in Jeruzalem, waar ze blij zijn dat God ook de vijandige volkeren de gelegenheid geeft om zich tot nieuw leven te bekeren.

Na het belangrijke overleg van apostelen en oudsten in Jeruzalem – centraal in het verhaal van *Handelingen* – reist Paulus opnieuw af om Joden en “Grieken” te verenigen in het éne volk van God (cfr. 15, 14). Bij zijn terugkeer naar Jeruzalem gaat hij in Caesarea aan land (18, 22), vooraleer hij vanuit Antiochië voor de derde keer op missiereis vertrekt.

Zoals na zijn vorige reizen keert Paulus ook ditmaal terug naar Jeruzalem. En weer gaat zijn weg over Caesarea. Daar verblijft hij bij Filippus, dezelfde evangelieverkondiger, een van de zeven, die in *Handelingen* (8, 40) in Caesarea was aangekomen. We vernemen terloops dat Filippus vier ongehuwde dochters heeft die de gave van de profetie hebben. Maar het is een ander profetisch begaafde man, Agabus, die voorzegt dat Paulus in Jeruzalem “zal worden vastgebonden door de Joden, die hem aan de volkeren zullen uitleveren” (21, 11). De christenen van Caesarea proberen tevergeefs Paulus te weerhouden naar Jeruzalem af te reizen. In de stad waar de eerste vijand van Gods volk in het messiaanse volk werd opgenomen, verklaart Paulus zich bereid te sterven omwille van de Messias.

Met Paulus’ aankomst in Jeruzalem belanden we in het laatste deel van het verhaal, dat de laatste zeven hoofdstukken beslaat van het tweede boek aan Teofilus. Op het tempelplein in Jeruzalem wordt Paulus aangehouden onder de beschuldiging dat hij “zich keert tegen het Joodse volk en tegen

de Tora en de tempel”. Vergelijk dat met de beschuldigingen die tegen Stefanus werden geuit (6, 13v). Paulus zou bovendien de tempel ontwijfd hebben door er onbesneden “Grieken” mee te hebben binnengebracht (21, 28). Hij wordt gevangengezet en verhoord door het sanhedrin. Om hem te redden van een geplande moordaanslag wordt hij door de Romeinse overheid overgebracht naar een cel in het pretorium van Herodes in Caesarea (23, 12-35).

In Caesarea wordt Paulus zoals Jezus “van Pontius naar Pilatus” gestuurd – alleen wordt Jezus in het Lucasevangelie eerst door Pilatus verhoord, die Hem vervolgens doorstuurt naar de Joodse koning Herodes, die Hem dan weer onverrichter zake naar de Romeinse gouverneur terug laat brengen. Zo wordt een parallel geschapen tussen beide lijdensverhalen. Paulus wordt eerst verhoord door de Romeinse procurator Felix, vervolgens door de Joodse koning Herodes Agrippa II, tot ten slotte Festus, opvolger van Felix, Paulus op een transport naar Rome zet. Dat laatste omdat Paulus zelf een beroep gedaan heeft op de keizer om te vermijden dat Festus hem terug naar Jeruzalem zou brengen en hij onderweg daarheen zou worden vermoord.

Zo vertrekt Paulus als gevangene per schip uit de haven van Caesarea. Na vele avonturen belandt hij ten slotte in Rome om daar in de hoofdstad van de volkeren het Evangelie van Gods heerschappij over besnedenen en onbesnedenen door koning Jezus te verkondigen.

OP VERKENNING

VANUIT DE VREUGDE VAN HET EVANGELIE

“Er is geen grotere vrijheid dan jezelf te laten leiden door de Heilige Geest.” Enthousiast sprak dominicaan Timothy Radcliffe tot de deelnemers aan het internationale congres over de apostolische exhortatie ‘Evangelii Gaudium’ van 28 tot 30 november in Vaticaanstad. Bart Willemen, stafmedewerker voor catechese in ons bisdom, en Saskia van den Kieboom, pastor in ‘t Vlot in Antwerpen, waren erbij. Ze zagen en hoorden dat het goed was.

Tijdens de internationale driedaagse over catechese in Vaticaanstad kon je als het ware de vreugde van het Evangelie voelen, wat de Pauselijke Raad voor de Bevordering van de Nieuwe Evangelisatie ongetwijfeld voor ogen had bij de organisatie. Maar waarom zes jaar na het verschijnen van deze exhortatie uit 2013 opnieuw een internationaal congres over *Evangelii Gaudium* organiseren?

Paus Franciscus riep oktober 2019 uit tot buitengewone maand van de verkondiging, onder het motto ‘Gedoopt en gezonden’. In dat kader organiseerde ons bisdom voor het eerst een grootschalige diocesane avond over verkondiging op de herdenkingsdag van de heiligverklaring van pater Damiaan. In een panelgesprek klonk toen sterk hoe belangrijk het is om verkondiging

in brede zin – evangelisatie – almaar meer te verbinden met elk van de vier opdrachten van de Kerk: liturgie, gemeenschapsofbouw, diaconie, en ‘eerste verkondiging’ en catechese.

Laat dat net een van de krachtlijnen zijn van *Evangelii Gaudium*: “Laten we naar buiten treden om aan allen het leven van Jezus Christus aan te bieden” (nr. 49). De paus stelt duidelijk dat elke christen verkondiging ook als zijn of haar opdracht moet zien: “Vanuit het doopsel dat hij ontvangen heeft, is ieder lid van het volk van God een missionaire leerling geworden” (nr. 120).

Aan die missionaire taak van elke christen schenken de Belgische bisdommen de laatste jaren steeds meer aandacht. Ook onze geloofsgemeenschappen als geheel worden geroepen meer en meer missionair te worden. Bij de voorstelling van de nieuwe beleidstekst over de pastorale eenheden in ons bisdom haalde onze bisschop dat nadrukkelijk aan.

Hiervoor blijft de exhortatie het handboek bij uitstek. Mgr. Fisichella, de voorzitter van de organiserende pauselijke raad, stipte bij de opening van het congres drie essentiële punten aan uit *Evangelii Gaudium* op weg naar een missionaire Kerk. Ten eerste hebben we nood aan een pastorale bekering met missionaire keuzes tot gevolg, waartoe onze geloofsgemeenschappen soms wat gekneed moeten worden. Vervolgens moeten we ook de synodale weg durven te gaan, waarbij we ons oor te luisteren leggen bij

élk lid van de gemeenschap. Ten slotte moeten we blijvend de fundamentele voorkeursoptie voor de armen nemen, want ‘mensen in armoede’ evangeliseren ons.

Aldus worden geloofsgemeenschappen geroepen om missionaire gemeenschappen te zijn, waarvan de vreugde van het Evangelie afstraalt. Zulke gemeenschappen oefenen een aantrekkingskracht uit, ze evangeliseren door hun aanwezigheid ook ‘buiten het kerkgebouw’, ze vieren en vormen gemeenschap op een open en enthousiaste manier, ze maken mensen nieuwsgierig naar hun ‘bron’, ze verwelkomen ‘nieuwkomers bij de bron’ en helpen hen op weg (en zijn zo ook ‘catechumenale’ gemeenschappen).

Op dat vlak hebben we samen nog een uitdagende maar boeiende weg te gaan in liturgie, gemeenschapsofbouw, diaconie, en verkondiging en catechese, met de woorden van de paus aan het einde van het congres: “levend in de vreugde van de Heilige Geest”.

Bart Willemen

Bart en Saskia hielden tijdens het congres een blog bij op Kerknet. Je kunt deze nog steeds lezen via <https://www.kerknet.be/bisdom-antwerpen/blog/met-de-vreugde-van-het-evangelie-op-verkenning-rome-blog>

VAN CENTRUM NAAR PERIFERIE EN TERUG

Het congres over catechese in Vaticaanstad opende met een vrouwelijke spreker, een leek. Chiara Amirante, schrijfster, journaliste en bekend tv-gezicht, vertelde over haar pastoraal werk. Als twintiger begon ze 's avonds de straat op te gaan om jongeren in problemen op te zoeken en naar hen te luisteren. “Wat komt een jonge vrouw hier zoeken?” Die vraag kreeg ze vaak te horen. De barman van het pension waar ik verbleef, stelde ze ook al toen ik vertelde dat ik de periferie van Rome wilde opzoeken.

De periferie? Wat is dat? In zijn exhortatie *Evangelii Gaudium* roept paus Franciscus uitdrukkelijk op om naar de periferie te gaan. Wanneer onze paus het heeft over ‘de periferie’, nodigt hij ons vooral uit om het vertrouwde achter ons te laten. Om de gebaande paden te verlaten en te zoeken naar een nieuw beloofd land. Om plekken op te zoeken die niet noodzakelijk in reisgidsen aangeprezen worden. Plekken die geassocieerd worden met armoede en verpaupering. Antwerpen-Noord, waar ik als pastoraal werkster actief ben, wordt ook als zo’n plek beschouwd. ‘Daar kun je je beter niet wagen. Het is een no-go zone.’ Gelukkig weten we beter! Er liggen juwelen verborgen ...

Voor het congres begon, ging ik op ontdekkingsstocht naar die periferie van Rome, de stad die ooit het centrum van de wereld was. *Caput Mundi*. Rome is nog steeds een stad met een bruisend centrum vol fraaie gebouwen en klaterende

fontein. Maar Rome is meer dan dat. Denk maar aan de *murales* in Garbatella, een stedelijke zone in de wijk Ostiense met oude arbeiderswoningen en oude verlaten industrieterreinen waar kinderen ruimte hebben om te spelen, waar allerhande pop-upwinkels zich vestigen en waar beginnende kunstenaars zich thuis voelen. Soms voel ik me onveilig of onbehaaglijk, maar als ik rondom mij kijk, zie ik enkel mensen zoals ik. Ze spreken alleen een andere taal. De periferie staat niet los van het centrum. Beide zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, ze houden elkaar in stand. Wat voor de een centrum is, is voor de ander periferie.

Ik neem de metro naar Tor Pignatarra, een wijk waar volgens een Romeinse kennis de meeste moslims wonen. De wijk oogt zoals veel Europese randstedelijke gebieden: verpauperd, hoge flatgebouwen, straatmuzikanten ... Ik spreek een jonge vrouw aan. Shulmi verliet Bangladesh zes jaar geleden met haar man, moeder en dochter op zoek naar een beter leven in Rome.

“Ik voelde me in de stad en ook in deze wijk meteen thuis”, getuigt de jonge moslima, die in Bangladesh rechten studeerde, in vlot Engels. “We hebben een goed contact met onze Italiaanse buren. Onze wijk is de laatste jaren echt opgeknapt. Een keer per jaar organiseren we samen met de gemeente een schoonmaakactie.” Ze betreurt wel dat het erg moeilijk is om een vergunning te krijgen voor een moskee. “We komen nu samen in

een garage om te bidden, maar dat is toch niet hoe we onze gebedsruimte voorstellen. Ook merken we een verharding, zeker sinds Matteo Salvini aan de macht kwam en een rechtse populistische lijn uittekent.”

“Wat voor de een centrum is, is voor de ander periferie.”

“Sommige mensen zijn bang voor ons”, ondervindt Shulmi. “Ze denken dat we allen terroristen zijn. De meesten weten wel beter, maar ze krijgen geen stem in het nieuws of in de krant. Na een jaar sprak ik al behoorlijk Italiaans. Mijn dochter leert Italiaans, Bengaals en Engels. Ze doet het erg goed in haar klas en ze heeft veel vriendjes en vriendinnetjes. Uit Italië, Spanje, India en Marokko. Iedereen is welkom. En we houden allemaal van pizza!”

Daarna trek ik richting Tor Cervara, met eindeloze betonnen woontorens die niet al te best onderhouden zijn, zeg maar troosteloos. “Ja”, getuigt de plaatselijke slager, “dit is een wijk met heel wat problemen: drugs, werkloosheid, criminaliteit. Toch is het ook maar net wat je wil zien ...” Het is de moeite meer dan waard om de periferie op te zoeken. Daar leer je mensen echt kennen. Daar speelt zich het dagelijkse leven af. Het leven zoals het is. Dat is in Rome niet anders dan in Antwerpen.

Saskia van den Kieboom

GETUIGEN EN BOUWEN

DPR IS EEN SPIEGEL VAN WAT ER LEEFT IN ONS BISDOM

© Nagels

“Hoe kunnen we zoveel mogelijk mensen in contact laten komen met die éne God die voor ons en voor onze naaste toch zoveel kan betekenen.” Dat is de drijfveer van Georges Nagels, 68 jaar, uit Lint om een engagement op te nemen in de Diocesane Pastorale Raad. Die verdiept zich op vraag van mgr. Bonny in het pastoraal project ‘Handelingen van de Apostelen’. Begin februari kwam de raad hierover samen. “Ongetwijfeld halen we inspiratie uit het sterke geloof van de eerste christenen en vatten we moed om opnieuw tot de kern te komen: ons richten op God en echte volgelingen van Jezus worden, ook al zijn we zondaars met vallen en opstaan.”

Georges Nagels, Ilse Van Halst

Georges was enkele jaren geleden bewust op zoek naar een taak in het bisdom Antwerpen. Van thuis uit gelovig opgevoed en dagelijks actief als misdienaar tijdens zijn jeugdijaren, kwam hij er als volwassene wegens vele activiteiten niet meer aan toe om wekelijks te kerke te gaan in zijn thuisparochie Onze-Lieve-Vrouw-Geboorte in Lint. Het verlangen en de zoektocht naar zingeving bleven en dreven hem een twintigtal jaar geleden naar de Monastieke Familie van Betlehem, die in Vlaanderen een klooster heeft in Opgrimbie.

“Daar vond ik de stilte waaraan ik nood heb in mijn leven”, duidt Georges, die al dertig jaar als adviseur is van opeenvolgende ministers. Momenteel is hij raadgever Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed op het kabinet van Vlaams minister Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw. “Stilte die nodig is om tot gebed te komen met als doel: ‘God, zeg mij wat ik moet doen.’” Om ook anderen op de weg van God te zetten, ging hij in op het voorstel van onze bisschop om lid te worden van de Diocesane Pastorale Raad (DPR) in 2014.

Elk engagement vergt tijd en inspanning, weet Georges. Bij de DPR is dat niet anders. “We komen een viertal keer per jaar samen”, legt hij uit. “Enkele weken voordien krijgen we de agenda met het te bespreken thema en de bijhorende documentatie. Die dienen we grondig door te nemen, zodat we op de vergadering een weloverwogen standpunt kunnen innemen.”

“Elke vergadering opent met een korte bezinning, waarna een deskundig spreker het thema inleidt en de leden in werkgroepen hierover van gedachten wisselen”, schetst Georges de werking. “De resultaten van deze bespreking worden voorgelegd aan de plenaire vergadering, samengevat en in de vorm van adviezen uitgewerkt voor de bisschopsraad.”

“Ik heb goede herinneringen aan de werkzaamheden van de DPR over de encycliek *Laudato Si’* en de exhortatie *Amoris Laetitia*. De adviezen die werden geformuleerd op

basis van de input van de leden waren een spiegel van wat leeft in ons bisdom. De werkzaamheden in het kader van *Laudato si’* hebben ongetwijfeld bijgedragen tot een groeiend ecologische bewustwording in ons bisdom. Onze adviezen omtrent *De vreugde van de liefde* weerklinken in de verklaring van de Belgische bisschoppen van mei 2017, onder meer in passages over de omgang met gebroken relaties.”

Zo was Georges bijzonder getroffen door de zorg van de bisschoppen voor wie met een gebroken huwelijk wordt geconfronteerd en hun erkenning van het verlangen van hertrouwde echtgescheidenen om de communie tijdens de eucharistie te mogen ontvangen. “Heel onze pastoraal moet gericht zijn op begeleiden, onderscheiden en integreren. Het zijn de grondbegrippen die paus Franciscus ons als een refrein op het hart drukt”, bedenkt hij.

Hij besluit: “Het stemt me verheugd en dankbaar dat we via ons engagement in de DPR wel degelijk een bijdrage kunnen leveren aan de uitbouw van ons bisdom en ter ondersteuning van onze bisschop en de bisschopsraad. We hebben aan het slot van de vergadering ook steeds de gelegenheid om een vraag te stellen aan de bisschop en de bisschopsraad.”

Meedenken met de DPR ervaart hij als verrijkend voor zijn geloofsleven. “Na elke bijeenkomst kom ik gesterkt naar buiten”, getuigt hij. “De DPR stimuleert je om meer dan voorheen getuigenis af te leggen van de waarde van het geloof voor jezelf en voor je naasten.”

MARIAKAPEL BEZOEKT ETHIOPIE

HET LEVEN ZOALS HET WAS IN HET EVANGELIE

In Ethiopië ligt de bakermat van de mensheid. Hier werden de oudste menselijke resten gevonden, een skelet van een kleine vrouw van 3,2 miljoen jaar oud, Lucy genoemd. In november reisden leden en vrienden van de Mariakapel van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal door het Oost-Afrikaanse land, dat in de Bijbel en tot 1940 bekend stond als Abessinië.

Mia De Schamphelaere

De Kapel van Onze-Lieve-Vrouw Lof staat reeds meer dan vijfhonderd jaar in voor het bewaren en verspreiden van de mariale devotie in Antwerpen en maakt om de twee jaar een reis, die in het teken staat van de (her)-ontdekking van de roots van ons christelijke geloof. Onderweg werden het wereldbeeld en de historische inzichten waar we mee opgroeiden, bijgestuurd.

Wij in het rijke Westen wanen ons soms het middelpunt van de geschiedenis en van de christelijke beschaving. Maar het christendom, zoals het beleefd wordt in de Ethiopisch-orthodoxe Kerk, is eeuwen ouder dan de kerstening van West-Europa. De boodschap van Christus, het Evangelie, overstijgt grenzen, tijdperken en culturen. Het culturele christendom is een slogan van bij ons. Geen enkele cultuur kan het christelijke geloof voor zichzelf opeisen.

In Yeha bevindt zich een kerk die gewijd is aan negen Syrische monniken. Omwille van hun missioneringswerk in de eerste eeuwen worden ze beschouwd als stichters van de Ethiopische Kerk. Een priester van die Kerk toont trots het bijna duizend jaar oude evangelie volgens Lucas in het oude Ge'ez-geschrift. De ingeschilderde prent verwijst naar het tweede hoofdstuk van Lucas, vers 33, met de voorzegging van Simeon in de tempel, dat ook het hart van Maria als door een zwaard doorstoken zal worden.

Processie vlak voor zonsopgang. De Ethiopische Kerk kent een andere tijdrekening en heel wat meer vastendagen, maar ook meer feestdagen dan de katholieke Kerk. In de historische stad Axum wordt er elke maand tijdens zeven opeenvolgende dagen een ochtendprocessie gehouden. Centraal staat de Tabot of de Ark van het Verbond, gedragen door priesters en beschermd door parasols, die verwijzen naar de heilige tempelent. De hele stadsgemeenschap stapte ingetogen en zacht biddend mee.

Ethiopië kent een jonge en explosief groeiende bevolking. Overal lopen kinderen te voet van en naar scholen. De onderwijspolitiek probeert elke jongere tot zestien jaar een plek op school aan te bieden. Door de grote vraag gaan leerlingen echter slechts een halve dag naar school. De rest van de dag proberen ze een centje te verdienen of zijn ze herder op het veld. De landschappen met schapen, geiten en ezels lijken nog sprekend op de beelden uit Jezus' parabels. Het gewone dagelijkse leven zoals het in het Evangelie geschetst wordt, moet de Ethiopische bevolking niet vreemd zijn.

MASTER MISDIENAAR

OPLEIDING OP MAAT WIL DUURZAAM ENGAGEMENT BEVORDEREN

Sinds enkele maanden organiseert IJD Antwerpen een misdienaarsparcours, een traject dat jonge misdienaars kunnen afleggen om heuse 'master misdienaars' te worden. IJD Jongerenpastoraal stippelde het parcours uit omdat het veel belang hecht aan het dienstwerk van misdienaars voor onze christelijke gemeenschap. *Misdienaars leven in het hart van de Kerk.*

Nick Hannes

Op 11 november 2019 ging het allereerste misdienaarsparcours in ons bisdom van start in Turnhout. Tijdens deze startdag kwamen een tiental jonge misdienaars samen. Ze smeten zich volledig in tal van leuke leerrijke workshops op maat. Ze leerden in processie stappen, wieroken en het altaar klaarmaken met liturgisch materiaal dat ze tevoren nog nooit van dichtbij hadden gezien. Wie de microbe van het misdienaarsvak te pakken kreeg, schreef zich na de eucharistieviering meteen officieel in voor het misdienaarsparcours.

Na een gelijkaardige startdag in Meersel-Dreef op 22 december staat de teller van mastermisdienaars

in wording inmiddels op zeventien. Nochtans is het dienstwerk van de misdienaar niet eenvoudig. Heel wat deelnemers vinden hun taak als misdienaar best een grote uitdaging omdat er veel meer bij komt kijken dan je op het eerste gezicht zou denken. Dit traject daagt hen uit tal van dienststaken uit te voeren waar ze vroeger nooit van gehoord hebben, zoals de kazuifel van de priester over de stoel draperen.

Maar vooraleer ze zich een 'volleerd misdienaar' mogen noemen, dienen ze een aantal stappen te doorlopen. Zo verwachten we dat ze ervaring opdoen in het mis-dienen in de eigen parochie. Elke misdienaar in spe wordt gedurende het hele parcours, dat ongeveer twee jaar duurt, persoonlijk begeleid en ondersteund door een medewerker van IJD. Binnenkort wordt een heuse masterclass georganiseerd waar de misdienaars alle kneepjes van het vak leren. Tot slot worden ze twee keer uitgenodigd om op verplaatsing de mis te dienen, bijvoorbeeld in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen of elders in een jongeren- of gezinsviering.

Kortom, het hele parcours lang kunnen de jongeren hun 'skills' als misdienaar trainen. Onderweg groeien ze in fierheid over hun bijzondere dienstwerk. IJD hoopt dat het misdienaarsparcours ertoe

Eindelijk krijg ik eens een uitdaging en moet ik niet altijd hetzelfde doen.

zal leiden dat misdienaars meer verantwoordelijkheden zullen krijgen binnen hun plaatselijke geloofsgemeenschap. Dat vergroot de motivatie van de jongeren en leidt op termijn tot een duurzamer engagement binnen de plaatselijke geloofsgemeenschap. Als kers op de taart zullen de deelnemers van het misdienaarsparcours het certificaat en ereteken ontvangen van 'master misdienaar' in een aanstellingsviering in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal.

IJD Antwerpen hoopt nog vele jongeren te mogen verwelkomen op het misdienaarsparcours. Paus Franciscus roept ons immers op om jongeren verantwoordelijkheden te geven waarin ze kunnen groeien. Of zoals een misdienaar het in zijn voorbede formuleerde tijdens de eucharistieviering op de startdag: "Ik bid dat we de kracht krijgen om ons parcours echt goed te mogen voltooien, zodat we over twee jaar allemaal samen ons certificaat mogen ontvangen van 'master misdienaar'."

Wow! Ik hoop dat het zal lukken.

Ik ga de beste misdienaar ooit worden!

Ik ben benieuwd om een keertje in een nieuwe kerk te dienen.

Voor info en inschrijven surf je naar www.misdienaarsparcours.ijd.be. Heb je een vraag? Stuur dan een e-mail naar nick.hannes@ijd.be

KRUISWEGRUN

SPORT EN SPIRITUALITEIT GAAN PRIMA SAMEN

› *Saskia en Marcin bij de eerste halte op de try-out van hun kruiswegrun.*

*Het ontbreekt in de Kerk af en toe aan ludieke acties. Uiteraard hebben we een rijke traditie aan vieringen en rituelen, toch is het **verfrissend om iets nieuws te durven te doen**. Spiritualiteit beleven we niet enkel in liturgie of in gebed, het zit verweven in het dagelijkse leven en in alledaagse handelingen. Zo kan spiritualiteit prima gecombineerd worden met sport.*

Saskia van den Kieboom

Pastoor Marcin Derdziuk en pastoraal werkster Saskia van den Kieboom, beiden werkzaam in Antwerpen-Noord, houden erg van joggen. "Sporten is gezond en leuk", vertelt Marcin. "Bovendien werkt het verbindend. Je leert elkaar op een andere manier kennen en het is fijn om elkaar aan te moedigen. Ik droom al lang van een parochiale of kerkelijke sportclub." Saskia valt hem bij: "Er bestaan reeds tal van hardloopinitiatieven. Denk maar aan de Urban Trail door gebouwen in een stad waarbij je de stad op een nieuwe manier ontdekt. Waarom organiseren we niet iets gelijkaardigs, maar dan langs kerken?" De kruiswegrun was geboren.

"Lopen is voor sommigen een vorm van meditatie of gebed", duidt Saskia. "Voor mij leent een looptraining zich bijvoorbeeld prima om de rozenkrans te bidden. Zo heb ik tijdens lange eenzame

tochten van twintig kilometer of meer nooit het gevoel dat ik alleen onderweg ben."

Hardopen is ook afzien. "Een training kan behoorlijk zwaar zijn," erkent Saskia, die volop aan het trainen is voor de marathon van Rotterdam, "als het bijvoorbeeld hard waait, regent, of als je op een dag niet zo fit bent. Dan komt het aan op uithouding, tevens een spirituele oefening. Zodoende gaan sport en spiritualiteit voor mij vanzelfsprekend samen. En al helemaal met de kruisweg, waarin stil wordt gestaan bij het lijden van Jezus. Sommige mensen willen graag deelnemen, net omwille van dat afzien, bij wijze van boetedoening. Op zich is dat prima, al drukken we alle deelnemers wel op het hart het veilig te houden. Een beetje afzien mag, maar jezelf forceren is gevaarlijk! Zeker met een blessuregevoelige sport als lopen."

In de veertigdagentijd vorig jaar werd het startschot gegeven van een try-out. "Een kleine groep probeerde het concept uit. Het is immers niet evident om met een grote groep door het drukke centrum van Antwerpen te rennen in het donker." Het voorgestelde traject liep van de Heilig Hartkerk naar de Sint-Jacobskerk, langs de Sint-Carolus Borromeuskerk en de Sint-Pauluskerk, om vervolgens langs de Sint-Antoniuserkerk en de Kapucijnenkerk op de Ossenmarkt terug te keren naar de Heilig Hartkerk. De route bevat veel autoluwe stukken en blijkt voor herhaling vatbaar.

Dit jaar lopen Marcin en Saskia de kruiswegrun opnieuw en stellen ze het initiatief open voor alle geïnteresseerden. "Vorig jaar liepen we met een kleine groep. Ondertussen reageerden vele mensen enthousiast toen we hen erover vertelden", klinkt het verheugd.

De kruiswegrun is een korte loop van om en bij de vijf kilometer langs verschillende Antwerpse monumentale kerken. Bij iedere kerk wordt stilgestaan bij twee staties. "Aanvankelijk wilden we een statie verbinden aan een kerk, maar dan zou de tocht te lang worden. We wilden geen lang en zwaar traject om zoveel mogelijk mensen de kans te geven om deel te nemen", legt Marcin uit.

Wie wil meelopen, kan alvast beginnen trainen voor de tweede editie van de kruiswegrun op 3 april. "We starten met een gebed om 19 uur in de kapel van het Heilig Hart (Lange Beeldekenstraat 18). Wie niet kan meelopen hoeft niet thuis te blijven: je kunt altijd mee fietsen of instaan voor randanimatie en gezelligheid achteraf."

De route loopt door het centrum van Antwerpen. Het is meteen een manier om met het geloof naar buiten te komen. Marcin: "We nemen een kruis mee dat de deelnemers om beurten dragen. We zijn niet zomaar een groepje lopers, we bidden en zingen onderweg ook. Mensen mogen dat best zien. Toevallige toeschouwers reageren trouwens positief!"

IN DE KIJKER

EEN CONSTANTE OEFENING

© Ludwig Van Hoof

Centraal in ons bisdom, op het grondgebied van de gemeenten Zandhoven en Ranst, ligt de pastorale eenheid Sara en Abraham, niet toevallig ook de pastorale eenheid waarin het kloppende hart van het vicariaat Kempen gehuisvest is. “De start in 2018 verliep wat aarzelend”, blikt pastoraal werkster Chris Smits terug. Samen met pastoor Alvi Vasquez is ze bruggebouwer in de pastorale eenheid. “We moesten elkaar nog leren kennen, zowel de gemeenschappen onderling, als de teamleden. Ondertussen functioneren we als een hechte ploeg.”

Jan Caljon

“Als team focusten we eerst op de vraag: Wie zit hier rond de tafel? En: Welk beeld hebben we van de pastorale eenheid van de toekomst?”, gaat Chris verder. “We trokken enkele dagen uit om aan teambuilding te doen en het project inhoudelijk stevig te onderbouwen. Daarbij besteedden we aandacht aan de eigenheid van de geloofskernen en dachten we na hoe we deze eigenheid kunnen integreren in een totaal pastoraal project. Daarnaast namen we de nodige tijd om stil te staan bij ons persoonlijk geloven.”

“Op de eerste verjaardag van onze pastorale eenheid vorig jaar gaven we alle gemeenschappen de kans om hun eigenheid te tonen”, vervolgt Marc Dieltiens, verantwoordelijke diaconie. “Elke parochie of geloofsgemeenschap hield een opendeurdag. In Broechem vertelde de organist uitgebreid over de werking van het orgel. In Emblem werd een kapellekestocht gehouden en in het woon-zorgcentrum Czagani een Mariabeeld in de tuin onthuld. Zo deed elke geloofskern zijn ding. Op die manier benadrukten we het open karakter van onze gemeenschappen en lieten ze stuk voor stuk op hun manier ervaren wat voor hen belangrijk is.”

De Dag van de Jeugdbeweging is een andere verwezenlijking van de pastorale eenheid. Vermits er op gemeentelijk vlak niet zoveel georganiseerd werd op die dag, sprong Sara en Abraham in dat gat. “We nodigden alle oud-jeugdbewegingsleiding en alle volwassen begeleiders uit om mee hun schouders te zetten onder een activiteit voor alle huidige leidingploegen”, legt pastoor Alvi uit. Nagenoeg alle jeugdbewegingen gingen gretig in op de uitnodiging. Uitvalsbasis was de kerk van Broechem. Een korte film maken voor het goede doel, met een hoop materiaal de grootste stapel bouwen ... het is een greep uit een rist leuke opdrachten. Denk daarbij een lekkere pannenkoek en gezellig nakaarten met alle jeugdbewegingen in een lokaal jeugdhuis, en je hebt alle ingrediënten voor een geslaagde activiteit.

Ook op andere vlakken tracht de pastorale eenheid samenwerkingsverbanden uit te bouwen. Zo ondersteunde de werkgroep diaconie samen met de gemeenten

de campagne ‘Behaag ... natuurlijk’ van Natuurpunt om het aanplanten van streekeigen hagen te bevorderen, koopt de werkgroep liturgie gezamenlijk de paaskaarsen aan voor de hele pastorale eenheid en lopen er tal van projecten op het vlak van financieel en materieel beheer. In de werkgroep catechese wisselen alle catechisten samen uit over hun werking. Een concert ‘Lisa gelooft!’ bracht gelovigen uit de verschillende geloofskernen samen.

Zijn er dan geen uitdagingen meer? “Toch wel”, geeft Chris aan. “De vraag of we iedereen wel mee aan boord hebben, is een constante oefening. Merken we dat sommigen dreigen af te haken, dan besteden we extra aandacht aan hun bekommernissen. We trachten alle neuzen in dezelfde richting te krijgen, met respect voor de diversiteit van elke geloofskern. Het evenwicht tussen het lokale en het globale is niet altijd vanzelfsprekend. De bijdrage van medewerkers lokaal is essentieel, tegelijk moet je ook het grotere plaatje in het oog houden, zodat de pastorale eenheid als geheel gedragen wordt.”

Peter Houlleberghs, verantwoordelijke liturgie en gebed, besluit: “De uitdaging bestaat erin medewerkers te blijven vinden die verder durven te kijken dan hun gemeenschap en over muren van organisaties, en tegelijk voldoende betrokken zijn bij de lokale pastoraal. We hebben nog een hele weg te gaan. Structuren alleen volstaan niet om een pastorale eenheid te doen werken. Dat lukt alleen als je mensen warm kunt maken om zich te engageren.”

ESTAFETTE

MEDEWERKERS UIT DE KERK AAN HET WOORD

Ella Deweerdt (24 jaar) uit Oostkamp en Ruben Cuyvers (26 jaar) uit Wuustwezel zijn jongerenpastores. Ze zijn inmiddels ruim een halfjaar aan de slag bij IJD Antwerpen.

› Ella Deweerdt en Ruben Cuyvers

“Ella: “Ik wilde godsdienstleerkracht worden. Met Bijbelse verhalen bezig zijn inspireert me. Het boek *Jona* maakte me bijvoorbeeld duidelijk hoe relevant de Bijbel is. In de lessen godsdienst werd ik gestimuleerd om een eigen weg te zoeken. Dankzij goede godsdienstleerkrachten, maar ook na het overlijden van mijn grootvader, kwam ik dichterbij wat ‘gelovig-zijn’ kan betekenen. Ik heb de sprong gewaagd om godsdienst te studeren en heb er nog geen seconde spijt van gehad.”

Ruben: “Ik studeerde theologie na een lerarenopleiding geschiedenis-godsdienst. Die twee vakken brengen de grote verhalen uit de geschiedenis en de kleine verhalen van mensen samen. Door die combinatie ontdekte ik een wereldbeeld en een eigen identiteit. Het blijft altijd spannend om die twee op elkaar af te stemmen. Godsdienstwetenschappen studeren was een trigger om over mijn plek in deze wereld na te denken. Godsdienst gaat over de waarom-vragen: ‘Waarom moeten we goed zijn?’ enzovoort.”

Ella: “Het is belangrijk dat de Kerk de boodschap van het Evangelie centraal stelt en daarnaar handelt. Dan behoudt ze haar relevantie. Ze mag zich niet verliezen in de letter van de wet, en moet vooral naar de geest speuren. Paus Franciscus doet dat op bijzondere wijze. Daarom krijgt de Kerk vandaag ook meer gehoor.”

Ruben: “De Kerk zet in op jongeren. Dat geeft mij hoop. Ze ziet in dat we opnieuw moeten kunnen beginnen vanuit een gegeven situatie. Zo kunnen de inzichten en ervaringen van jonge christenen de innoverende kracht

van verandering en herbronning worden. Ik ben blij dat ik deel mag uitmaken van deze zoektocht en tegelijk nieuwsgierig naar wat dat zal brengen. Vandaag moet de Kerk de weg naar de mensen terugvinden.”

Ella: “Als jongerenpastores krijgen we ruimte om te experimenteren. Alles hoeft niet meteen goed te zijn. Dat is fijn want het schept kansen. Ik leefde vijf jaar lang in een bubbel van theologen: veel reflectie, weinig beleving. In IJD is dat tweede juist belangrijk, maar veel moeilijker te vatten. Zonder die omwegen of zijwegen van experimenten zou het niet mogelijk zijn. De Kerk heeft best veel te bieden. Het heeft geen zin om ons op een kant van het verhaal te concentreren.”

Ruben: “Dat frustrert mij soms. De media schetsen een heel eenzijdig beeld van godsdienst en geloof. Het lijkt vaak alsof alles wat ik lees over geloof en religie geschreven wordt door mensen die er niets mee te maken hebben. Als gelovigen denken we niet zwart-wit, maar we worden wel zo beoordeeld.”

Ruben: “Vrienden vragen wel eens of ze me een sociaal jongerenwerker mogen noemen. Ik antwoord dan dat ik een jongerenpastor ben. *Een wat? Een pastor? Wat is dat?* Ik wil jongeren op een speelse en open manier het Evangelie helpen te beleven binnen onze samenleving.”

Ella: “Het is onze taak om jongeren die zoekend zijn te begeleiden naar antwoorden die ze zelf al hebben, ook al weten ze dat nog niet. We laten de jongeren daarbij in hun vrijheid en authenticiteit.”

Ruben: “Een jongerenpastor heeft zelf ook vanuit een zoekende identiteit de dingen aangepakt. Het is net vanuit die twijfel dat we als jongerenpastores verbinding met jongeren kunnen maken. Het is daarbij belangrijk te staan waar jongeren staan, ons in hun leefwereld te bewegen, te getuigen van onze gelijkaardige zoektocht en hoe geloof hierin nu eens antwoorden biedt en dan weer meer vragen oproept, en een sfeer van vertrouwen te creëren, zodat ze mogen en kunnen zijn wie ze zijn. Geen antwoorden bieden maar als gelijken op zoektocht gaan in het licht van ons geloof, dat is onze kracht.”

Ella: “Jongeren worden erg wetenschappelijk opgeleid, en vaak worden wetenschap en geloof als tegenstrijdige verhalen beschouwd. De wetenschap werkt met feiten, en biedt een vorm van zekerheid en controle die mensen vandaag niet graag willen verliezen. Geloof is het mysterie van het niet-weten. Dat maakt het ook zo boeiend. Geloof geeft rust en ademruimte. De wetenschappelijke zekerheid stelt haar grenzen, het mysterie heeft iets grenzeloos. Toch kunnen geloof en wetenschap hand in hand gaan.”

Ella en Ruben: “We dromen dat we ons niet opsluiten in onze eigen zekerheden, maar op onderzoek durven te gaan. Dat we leren en durven te luisteren naar de verhalen van het Evangelie, naar elkaars verhalen, naar wat er leeft, naar onszelf, en God daarin horen. Luisteren en daarnaar leven, de verhalen beleven. En dat we dat samen doen.””

Lea Verstricht

DE KIOSK

MEDEDELINGEN

VERHEFFING VAN KAPEL TOT BIJKERK

Bij decreet van 20 december 2019 heeft de bisschop de kapel Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën in Rijkevorsel (Achtel 52) verheven tot kerk met het statuut van bijkerk van de Sint-Willibrordusparochie in Rijkevorsel, per 1 januari 2020, zoals bepaald in canon 1214 C.I.C.

WIJDINGEN EN BENOEMINGEN

Eric **Bodson**, geboren in Mechelen op 16 mei 1957, echtgenoot van Lieve Van Malderen, werd op 8 december 2019 tot permanent diaken gewijd in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen. Hij werd benoemd tot diaken voor de parochies van de pastorale eenheid Heilige Damiaan (Antwerpen-Kiel, Berchem, Hoboken, Wilrijk), per 8 december 2019, voor een periode van zes jaar. Als lid van de werkgroep catechumenaat is het zijn taak om de verdere bekendmaking en uitbouw van het catechumenaat in het bisdom Antwerpen te ondersteunen.

George **Fleere**, geboren in Amsterdam (Nederland) op 11 april 1965, echtgenoot van Karema Tahiri, werd op 8 december 2019 tot permanent diaken gewijd in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen. Hij werd benoemd tot diaken voor de parochies van de pastorale eenheid Heilige Christoffel (Borgerhout extra-muros, Deurne) en tot pastoraal ziekenhuiswerker voor de instellingen van het AZ Monica (campus AZ Monica Antwerpen en campus AZ Monica Deurne), per 8 december 2019,

voor een periode van zes jaar. Hij blijft lid en verantwoordelijke voor de diaconie en de solidariteit van het team van de pastorale eenheid Heilige Christoffel.

Bosco Weiyuan **Ruan**, geboren in Zhangjiakou City, Hebei Province (China) op 13 mei 1984, werd op 15 december 2019 tot priester gewijd in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen. Hij werd benoemd tot parochievicaris voor de parochies van de pastorale eenheid Sint-Salvator (Berlaar, Nijlen) per 15 december 2019, voor een periode van zes jaar.

BENOEMINGEN

Jozef **Jos Engelen**, voorheen verantwoordelijke voor de diaconie en de solidariteit in de pastorale eenheid Heilige Norbertus (Laakdal, Meerhout), werd per 1 januari 2020 aldaar benoemd tot verantwoordelijke voor het financieel en materieel beheer, voor een periode van zes jaar.

Lieve **Gommers** werd per 1 februari 2020 benoemd tot stafmedewerker voor de liturgie in het bisdom Antwerpen, binnen het vicariaat Diocesane Diensten, voor een periode van zes jaar.

Jobbe **Janssen**, pastoraal werker in opleiding, werd per 1 februari 2020 benoemd tot parochieassistent en jongerenpastor in de pastorale eenheid Sint-Franciscus (Hoogstraten, Rijkevorsel), voor een periode van zes jaar.

Chris **Van Vliet** werd per 1 februari 2020 benoemd tot projectverantwoordelijke voor

het pastoraal project *Handelingen van de Apostelen*, voor een periode van drie jaar.

ZENDING

Peter **De Smedt** werd per 1 december 2019 gezonden als pastoraal werker en bevestigd in zijn functie als verantwoordelijke voor de diaconie en de solidariteit in het team van de pastorale eenheid Heilige Veronica (Borsbeek, Schilde, Schoten, Wijnegem en Wommelgem). Hij werd tevens benoemd tot parochieassistent in de parochies van deze pastorale eenheid en tot pastoraal rusthuiswerker in het woon-zorgcentrum Hof ten Dorpe in Wommelgem, voor een periode van zes jaar.

STOPZETTINGEN

Maria **Mia Beckers** nam per 31 december 2019 ontslag als verantwoordelijke voor het financieel en materieel beheer in de pastorale eenheid Heilige Norbertus (Laakdal, Meerhout) en als lid van dat team.

Jozef **Jo Casaer** nam per 31 december 2019 ontslag als verantwoordelijke voor de diaconie en de solidariteit in de pastorale eenheid Heiligen Jacobus & Antonius (Brasschaat, Ekeren (Mariaburg), Kapellen) en als lid van dat team.

Hadewych **Dierckx**, zuster van het Heilig Hart van Maria van Berlaar, pastoraal werkster, nam per 1 januari 2020 ontslag als parochieassistente in de pastorale eenheid Mozes (Heist-op-den-Berg, Putte).

› DELEN DOET DEUGD

Geniet van het eerste lentezonnetje, een gezellige babbel bij een kop koffie met een overheerlijk plakje zelfgebakken cake ten voordele van Broederlijk Delen. Want 'delen doet goed, ook met het Zuiden'. Afspraak op vrijdag 13 maart van 12 tot 13.30 uur op de stoep van het bisschopshuis.

› VAST WEL!

Zoals elk jaar sensibiliseert het HIGW in ons bisdom zijn studenten tijdens de vastentijd. Dit jaar krijgen alle studenten een water- of koffiebekker met de slogan 'Vast wel!' Zo nodigt het HIGW hen uit om in de vastentijd – en hopelijk ook nog daarna – geen water of koffie te kopen maar elke dag hun beker thuis te vullen en mee te nemen, en het uitgespaarde geld aan de vastenactie van Broederlijk Delen te schenken. Meteen is dat ook prima voor het milieu. De beker is bovendien niet van plastic maar van ecologisch verantwoord materiaal op basis van bamboe, vezel en maïspulver.

Edmond **Mon Dilliën**, diaken, nam ontslag als diaken in Geel, Sint-Dimpna, en Geel, Sint-Amandus, in de pastorale eenheid Heiligen Dimpna en Gerebernus.

Guido **Tielemans**, salesiaan, is sinds 31 december 2019 met pensioen en nam ontslag als parochievicaris in de pastorale eenheid Heilige Damiaan (Antwerpen Kiel, Berchem, Hoboken, Wilrijk).

Laurens **Vangeel** nam per 1 februari 2020 ontslag als stafmedewerker voor het vicariaat Kempen.

Marc **Van Laere** is sinds 1 november 2019 met pensioen als vertegenwoordiger van de katholieke eredienst in de GZA-groep, campus Sint-Augustinus in Antwerpen-Wilrijk in de pastorale eenheid Heilige Damiaan. Hij blijft adjunct van de bisschoppelijk vicaris voor het dekenaat Noorderkempen.

Joseph **Jozef Verhaegen** is sinds 1 oktober 2019 met pensioen en nam ontslag als parochievicaris in de pastorale eenheid Onze-Lieve-Vrouw (Essen-Kalmthout).

De bisschop stelt er prijs op bij deze gelegenheid zijn medewerkers van harte te danken.

OVERLIJDEN

Adriaan **Claessens**, priester van ons bisdom, overleed in Hoboken op 31

december 2019. Hij was onder meer actief als onderpastoor in Antwerpen-Wilrijk, Sint-Jan-Maria Vianney, en als aalmoezenier in de Gevangenis van Antwerpen. Hij werd geboren op 16 november 1933 in Essen en priester gewijd in Mechelen op 31 augustus 1958.

Paul **Nuyens**, priester van ons bisdom, overleed in Putte op 20 januari 2020. Hij was onder meer actief als leraar in Hoogstraten, Klein Seminarie, en als pastoor in Putte, Sint-Niklaas en Heist-op-den-Berg, Heilige Naam Jezus, *Grootlo*. Hij werd geboren op 3 juli 1935 in Aarschot en priester gewijd in Mechelen op 17 juli 1960.

Matheus **Tjeu Sonnemans**, priester van ons bisdom, overleed in Lier op 20 januari 2020. Hij was onder meer actief als pastoor in Nijlen, Sint-Willibrordus en Nijlen, Onze-Lieve-Vrouw. Hij werd geboren op 24 augustus 1932 in Neerkant (Nederland) en priester gewijd in Nijmegen (Nederland) op 25 juli 1958.

Aloïs **Vanlommel**, pater van de Heilige Harten, overleed in Bonheiden op 26 december 2019. Hij was onder meer actief als pastoor in Putte, Sint-Remigius, *Beerzel*, en Heist-op-den-Berg, Sint-Jan Baptist, *Schriek*. Hij werd geboren op 24 juni 1937 in Houtvenne en priester gewijd in Zandhoven op 31 maart 1963.

GRAAG SAMEN

Met het project 'Graag samen' wil de Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal (IDGP) jong en oud in de Kerk ondersteunen om over generatiegrenzen heen naar elkaar te groeien en meer 'samen' te ondernemen op het vlak van diaconie en gemeenschapsofbouw, maar ook in de liturgie en de catechese. IDGP is er immers van overtuigd dat kinderen en volwassenen elkaar heel wat te bieden hebben en heel wat van elkaar kunnen leren. Bij het project hoort een website (www.graagsamen.be) waarop IDGP gezinnen en geloofsgemeenschappen impulsen, ideeën en kant-en-klaar-materiaal aanbiedt.

Op graagsamen.be vind je een uitgebreide visietekst en tal van praktische voorbeelden en suggesties om te groeien naar een intergenerationale, inclusieve geloofsgemeenschap. Parochies vinden er info over materiaal dat ze kunnen ontlenen of downloaden, zowel in het kader van de sacramentencatechese als daarbuiten. Zo zijn er bijvoorbeeld enkele modellen om trouwkoppels met kinderen te begeleiden op hun weg naar het huwelijk.

Onder de noemer 'Kleurrijk jaar' vinden gezinnen impulsen bij de kerkelijke feesten, sterke tijden en andere bijzondere dagen. Tijdens deze veertigdagentijd is er aandacht voor vergeving, met herkenbare voorbeelden en tips om te groeien in vergeving in een familiale context.

LERENSLANG

EEN GODDELIJK KLEURBOEK

Hoorde je al van 'Bible journaling'? De kans is groot dat er geen bel gaat rinkelen. 'Bible journaling' is in katholieke kringen nog niet zo bekend. Als je de term googlet, levert hij echter ruim drie miljoen hits op. Het moet dus wel hip zijn. Hoog tijd om creatief aan de slag te gaan met de Bijbel. Onze bisschop nodigt ons dit jaar bovendien uit het boek 'Handelingen' als tekst te lezen. 'Bible journaling' kan ons daarbij helpen.

Myriam Smits

Wat is *Bible journaling*? Met een letterlijke vertaling van de Engelse term komen we niet ver. Het woord *Bible* is eenvoudig te vertalen: Bijbel. Dat ligt wel enigszins anders voor het woord *journaling*. Die term is afgeleid van het Engelse woord voor dagboek of logboek. Een vertaling zou dan zoiets moeten zijn als 'Bijbel dagboek'. Dat maakt ons echter evenmin wijzer.

'Bible journaling' is op een creatieve manier aan de slag gaan met de Bijbel. Je leest een Bijbeltekst en bij de zin of de passage die je het meest raakt, teken je wat in je opkomt. Dat kan een tekening zijn die uitbeeldt wat in de tekst gebeurt, een weergave met bijzonder vormgegeven letters van een zin die je trof, een sfeer- vol kleurenpalet dat je gemoedstoestand vertaalt ...

Waarschijnlijk haakt nu een groot deel van de lezers af met de opmerking: "Ik kan niet tekenen. Dat is dus niets voor mij." Dat zou jammer zijn, want voor deze vorm van Bijbel lezen hoeft je geen groot teken- talent te zijn. Het gaat bij 'Bible journaling' immers niet om de tekening zelf maar om het proces, de reflectie die voor en tijdens het tekenen gebeurt. Een prachtige tekening is mooi meegenomen, maar weet dat niet de tekening, maar de reflectie, de 'stille tijd' met God en zijn woord, het doel is. Al tekenend komt de tekst op een geheel andere wijze binnen dan je gewend bent. Je wordt je op een andere manier bewust van de tekst. En, zoals het spreekwoord belooft: oefening baart kunst. Hoe meer je tekent, hoe gemakkelijker bepaalde vormen zullen verschijnen.

"Niet de tekening maar de reflectie, de 'stille tijd' met God en zijn woord, is het doel."

Om aan 'Bible journaling' te doen, heb je niet veel nodig. Een bijbel natuurlijk. Het werkboek dat onze bisschop liet drukken met de tekst van *Handelingen* is hiervoor uitermate geschikt. In de marge kun je bedenkingen neerpennen, kanttekeningen maken, woorden met bijzondere letters schrijven of een tekening maken.

Daarnaast heb je natuurlijk wat tekenge- rei nodig. Dat hoeft geen duur materiaal te zijn. Een potlood, wat kleurpotloden en een dunne zwarte viltstift uit een

supermarkt zijn een ideale starterskit voor 'Bible journaling'. Je hoeft ook geen dikke cursusboeken te bestuderen vooraleer je eraan begint. Op het internet vind je tips en tricks tot websites om verf- en knutsel- materiaal aan te schaffen. Maar dan heb je het beginnersstadium reeds ver achter je gelaten. Geïnteresseerden kunnen kennis- maken met 'Bible journaling' in workshops die CCV in april aanbiedt.

Kortom, wie op zoek is naar een actieve manier om het boek *Handelingen* te lezen of het reeds uit heeft en een nieuwe manier van benaderen zoekt: waag je eens aan 'Bible journaling'. Je kunt het prima in je eentje als een moment van meditatie en gebed, maar dat hoeft niet. Zoals je het boek *Handelingen* in groep kunt lezen, kun je met een groep 'Bible journaling' doen. In dat geval inspireren niet de woorden van de andere deelnemers maar hun tekenin- gen. En denk je dat dat echt niets voor jou is? Geniet dan van de prachtige tekeningen die anderen rondom jou maken ...

Elke zondag kun je in de Onze- Lieve-Vrouwekathedraal een tekstgedeelte uit het boek *Handelingen* beluisteren. Nadien is er gelegenheid tot 'Bible journaling' met de beluisterde tekst. Op 20 april (19.30 tot 21.30 uur) is er een workshop 'Bible journaling' in het TPC in Antwerpen en op 22 april (14 tot 16 uur) in het vicariaat Kempen. Saskia van den Kieboom leert je tips en tricks.

DOORKIJK

EEN KIJK VAN BUITEN NAAR BINNEN

› Serge, Adeel en Ghislain

EEN WEG NAAR JEZELF

“

“Kom tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn en Ik zal u rust geven” (Matteüs 11, 20)

”

Hoe meer we zelfstandig en onafhankelijk worden als individu, hoe meer we God nodig hebben om ons tot Hem te keren en daarmee tot onszelf. De open kerkgebouwen in Vlaanderen bieden een mogelijkheid tot ontmoeting, niet alleen met God, maar ook met onszelf. Sacramenten zoals de biecht zijn een middel om genade en vergeving te krijgen en ons met Hem te verzoenen.

Vorige maand wandelde er een man onze kleine kerk op de Ossenmarkt binnen. Ik groette hem waarop hij vertelde dat hij van ver buiten Antwerpen kwam en dat het lang geleden was dat hij in een kerk was. Hij wilde wel met een priester praten; hij wilde zelfs biechten, maar was bang dat de priester over hem zou oordelen en hem zelfs zou veroordelen en daarna zou straffen. Toch had hij de moed gevat om de lange weg af te leggen en de kerk binnen te komen.

Ik was sterk geraakt door het verhaal van de man en nam zijn drempelvrees ernstig. Ik vertelde hem zorgvuldig dat het in de kerk niet gaat over oordelen en veroordelen en nog minder over straffen, maar dat de biecht een sacrament van genade en vergeving is waarin we onszelf ontmoeten en verzoend kunnen worden met God. Ik voegde er nog aan toe: “Ik heet u welkom

in de genade en liefde van de Heer. God is iemand die niet straft, maar vergeeft. Hij staat altijd klaar om ons te aanvaarden zoals we zijn.”

Deze woorden hadden een grote impact op de man. Zijn zenuwen verdwenen en hij voelde zich al meer thuis in de geest van de Kerk. Daarop deelde hij zijn levensverhaal met me. Hij zei dat hij verdwaald was en in zonde leefde. Hij voelde zich leeg en ontevreden. Maar in zijn openhartigheid durfde hij een stap in de richting van God te zetten en God stond klaar om hem te aanvaarden. Dat bracht kalmte en vrede over de man. Door het gesprek verzoende hij zich met God en ook met zichzelf. Ik kan maar niet vergeten hoe tevreden de man glimlachte toen we afscheid namen.

Dat was een unieke gebeurtenis en enig in mijn twee jaar in Antwerpen. Het lijkt wel of de meeste Vlamingen voor fundamentele gesprekken over hun leven eerder bereid zijn om professionele en vaak te betalen hulp in te roepen in de vorm van een psychiater, mindfulness- of yogacoach dan contact te zoeken met God via een priester of kloosterling(e).

In vergelijking met Pakistan komen er in België weinig mensen biechten. Vooral

tijdens de vasten- en de adventsperiode komen jong en oud naar de Pakistaanse kerken om zich te verzoenen met zichzelf en de mensen om hen heen. Vaak worden er bezinningsdagen voor jongeren georganiseerd die eindigen met een biechtgelegenheid. Op katholieke scholen en in de godsdienstles wordt het thema behandeld.

Voor mij zijn de open kerken in Vlaanderen een uitnodiging voor elke voorbijganger om zich tot God te wenden en zich te verzoenen met zichzelf. Onze God is geen straffende God, maar een vergevende, liefdevol kijkende God. Iedereen heeft behoefte aan spiritualiteit en priesters kunnen het barmhartig gezicht van God in alle liefde aan de mensen tonen. De Kerk kijkt niet neer op mensen, maar kijkt liefdevol op naar mensen die behoefte hebben aan de genade en verzoening van God.

Adeel Mazhar,
minderbroeder-kapucijn uit Pakistan, in dialoog met

Ghislain Honoré Tousse Mouafo,
scheutist uit Kameroen,

Serge Takamba,
priesterfraterniteit van Sant' Egidio uit Congo.

Ze maken deel uit van Amandus Internationaal, de groep buitenlandse en jonge priesters in het bisdom Antwerpen.

Onze jongeren

JONGERENPASTORAAL IJD - ANTWERPEN
IJDANTWERPEN@IJD.BE • 03 454 11 44

ZOMERTIJD, KOM JE MEE?

Elk jaar opnieuw werkt IJD een zinvol zomeraanbod uit voor zoekende en gelovige jongeren die net iets meer verwachten. In deze unieke mix van **avontuur, engagement, ontmoeting, cultuur, spel en spiritualiteit** vindt elke jongere zijn of haar perfecte zomermatch.

Het vuur aanwakkeren met Zomerzin (6 tot 11 juli) en Zomervuur (13 tot 18 juli)

Deze zomer organiseert IJD Antwerpen niet één maar twee nieuwe zomerkampen! 'Zomerzin' is een kamp voor jongeren tussen elf en zestien jaar. We omarmen ons leven en dat van anderen tijdens een week intens genieten in verbondenheid. Actie, ontmoeting, geloof en plezier zijn de sleutelwoorden van dat fantastische kamp. 'Zomervuur' richt zich tot jongeren van zestien tot drieëntwintig jaar. Kamperen in tenten, fietsen naar zalige plekjes, lachen tot je niet meer bijkomt, genieten van elkaars gezelschap en mijmeren over het leven aan een groot kampvuur: dat is 'Zomervuur'!

B2B - Bourgondië binnenstebuiten (18 tot 26 juli)

We verblijven in een grote landelijke villa in **Mazille**, vlak bij het klooster van de karmelietessen. We maken kennis met hun spiritualiteit en leven enkele dagen mee op hun ritme van gebed en werk. Daarnaast nemen we de tijd om de Bourgondische streek te verkennen en brengen we een bezoek aan de benedictijnenabdij in Cluny, proeven we van de gastvrijheid in Taizé en duiken we in de Romeinse geschiedenis van Autun. Kortom, we leven als God in Frankrijk!

Met Anjelo naar Lourdes (17 tot 23 juli)

ANJELO – Antwerpse Jeugd in **Lourdes** – is een nieuw initiatief voor jongeren van zestien tot vijfentwintig jaar, georganiseerd door IJD Antwerpen en de Diocesane Bedevaart van ons bisdom. We trekken naar Lourdes voor zeven sterke dagen vol solidariteit, spel en avontuur. We steken de handen uit de mouwen en leren Lourdes op een avontuurlijke wijze kennen.

In de voetsporen van Dominicus, Languedoc (28 juli tot 4 augustus)

Een pelgrimstocht vanuit de bakermat van de orde van de dominicanen. In de **Languedoc** in het zuiden van Frankrijk, de streek van de Katharen, pelgrimeren we via staptochten en bezoeken aan historische steden en plaatsen. Vanuit het religieuze conflict in de middeleeuwen tussen de katharen en de katholieke Kerk reflecteren we over (on)verdraagzaamheid vandaag tegenover andersdenkenden. Pater Karel Stautemas neemt je met Quid Nunc Viator mee op een unieke tocht.

Zout Ter Lande. Niets is mooier dan met Jou het land te doorkruisen (3 tot 8 augustus)

Al zingend trappen we op de pedalen, tot in **Zeeland!** Een culturele uitstap, een dag aan het strand, een bosspel, inhoudelijke opstapjes onderweg ... Alles wat je avontuurlijke hart begeert! Ken jij een vervoersmiddel dat ecologischer is dan de fiets? We zetten onze benen in, niet (alleen) voor het klimaat, maar om onszelf te trakteren op een heerlijke vakantie!

OJP Jongeren in gebed, Orval (5 tot 9 augustus)

Naar jaarlijkse gewoonte openen de broeders van **Orval** in augustus hun deuren voor een unieke blik achter de schermen. Gedurende vijf dagen kun je in een subliem kader genieten van stilte, gebed, ontmoeting en vriendschap. OJP biedt een mix van adembenemende natuur, inspirerende getuigenissen, intense gebedsmomenten, boeiende geloofsuitwisselingen en als klap op de vuurpijl een onvergetelijk kampvuur in de historische ruïnes van deze prachtige abdij!

Marjolein Bruyndonckx

Inschrijven via www.regi.ijd.be.
Voor informatie surf je naar www.zomert.ijd.be

THROWBACK NAAR EEN FEESTELIJKE JONGERENAVOND

Elke tweede donderdag van de maand komen jongeren uit Antwerpen en omstreken bijeen om samen eucharistie te vieren, te eten en gezellig samen te zijn. Dat is het concept van de jongerenavond!

“De jongerenavond geeft je de kans om even tot rust te komen na een drukke dag.”
(deelnemer Caroline)

In december organiseerde IJD Antwerpen een jongerenavond in ware kerststijl. Warme kersttruien, fonkelende kerstlichtjes en de bijhorende kerststal maakten deel uit van het kersttafereel. Na een mooie eucharistieviering met begeleiding van piano, dwarsfluit en klarinet genoten de jongeren van een eenvoudige broodmaaltijd.

Deze jongerenavond was de perfecte manier om de kersttijd in te zetten. Wil je graag ook eens deelnemen aan een jongerenavond? Je bent van harte welkom. Check www.jongerenavond.ijd.be

READY TO PLAY:

GROENE VOETEN, MOOIERE WERELD

In de geest van het IJD-jaartheme ‘De achtste dag’ stellen we graag een natuurvriendelijk spel voor. Het ‘Groene voetenspel’ doet nadenken over zorg dragen voor de natuur en je eigen ecologische voetafdruk.

Het is een spel met vraag-, verzamel- en pestkaarten over milieu, economie, verdeling van voedsel, klimaatverandering en de mondiale voetafdruk. Je kunt het realistisch spelen, niet-competitief of om punten. Hoe het spel ook gespeeld wordt, het gaat niet om goede of foutieve antwoorden op de vragen. Het gaat om creatief nadenken over mogelijkheden en verbeteringen, individueel én samen.

Denken, spelen, uitproberen en toepassen in het dagelijkse leven. Want een groenere wereld is mogelijk en is de moeite waard, voor alle mensen. Kom het ‘Groene voetenspel’ gerust ontlenuen op ons documentatiecentrum in de bibliotheek van het TPC of surf naar antwerpen.ijd.be

ONTDEK DE JEUGD:

PLUSSERSDAG HOOGSTRATEN

Andere plussersgroepen ontmoeten, samen spelletjes spelen en stilvallen. Het kan! Op zaterdag 25 april organiseert Inspirelli Hoogstraten-Rijkvorschel in samenwerking met Plussers Hoogstraten, +13 Rijkvorschel en Plus 13 Merksplas een heuse plussersdag.

De dag staat in het teken van de vier pijlers van de plussers: ontmoeting, persoonlijke groei, engagement en geloof. Ontmoeting, want een plussersgroep wil een veilige plek bieden waar jongeren als het ware kunnen thuishoeren en andere jongeren kunnen ontmoeten. Een andere belangrijke schakel is persoonlijke groei. Jongeren krijgen de kans om open te bloeien in een vertrouwde omgeving, zichzelf te leren kennen en hun talenten te ontdekken. Daarnaast willen plussers zich engageren voor een wereld van respect en solidariteit. Dat betekent de handen uit de mouwen steken.

Deze drie elementen vertrekken vanuit de vierde pijler: ‘geloof’. Jongeren worden uitgedaagd om op hun manier geloof te ontdekken en te verdiepen. Ze laten zich inspireren door God, de medemens en de schepping met de centrale vraag: In wie geloof ik en wat betekent dat voor mij?

1. *Solidariteit tussen Kerken. Samen delen. Samen van gedachten wisselen. Samen aan tafel schuiven. Samen vieren. Solidariteit tussen de Belgische en de Afrikaanse Kerken. Op Afrikadag in de parochie Onze-Lieve-Vrouw-Boodschap op de Luchtbal in Antwerpen. En elke dag opnieuw in heel ons bisdom.*

2. *Op 28 januari ontmoette het team van CCV Antwerpen onder leiding van havenaalmoezeniers Jos en Jorgedy alle mensen die zich met havenpastoraal bezighouden. Ze bezochten ook twee schepen en beluisterden de verhalen van de mensen aan boord.*

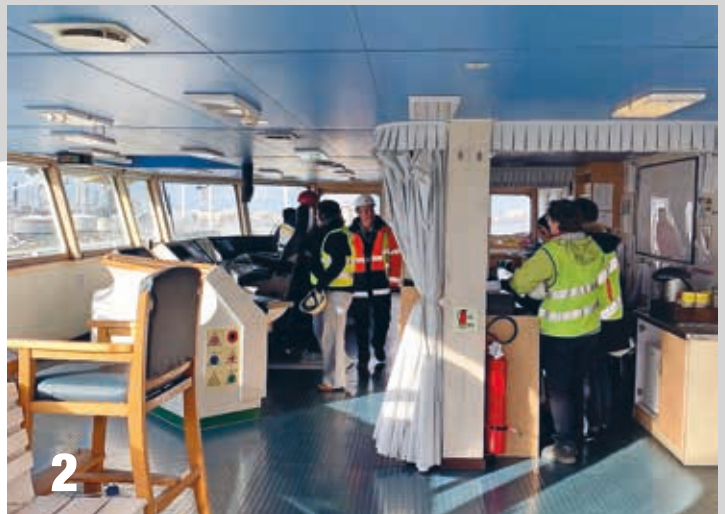
3. *Ook zusters gaan mee met hun tijd. De trappistinnen van de abdij Onze-Lieve-Vrouw van Nazareth in Brecht pakken niet alleen uit met een nieuwe abdijwinkel, maar ook met een nieuw gamma verzorgingsproducten én een webshop www.trapp.be. Sinds 1964 verkopen de zusters zeep- en schoonmaakproducten om in hun eigen levensonderhoud te kunnen voorzien. Vandaag breiden ze hun gamma TRAPP-producten uit met een vloeibare handzeep, body lotion, douchegel en een shampoo op basis van trappistenbier, gemaakt met tien procent Westmalle Dubbel, aangeleverd door de brouwerij van hun mannelijke collega's in Westmalle.*

4. *Hoog bezoek bij de zusters van de Christelijke Scholen in Vorselaar op 2 februari. Ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van de congregatie ging kardinaal Jozef De Kesel voor in een plechtige eucharistieviering voor de zusters in hun kloosterkapel in Vorselaar. Zuster Maria Hendrickx, de algemeen overste, nodigde iedereen uit om dat samen met alle zusters een heel jaar lang te vieren. Voor elk wat wils dit feestjaar: van vieringen tot conferenties van gastsprekers; van tentoonstellingen tot een feestweekend op het marktplein in oktober. Kers op de taart wordt een musical in het teken van het jubileumjaar door de leerlingen van het Kardinaal Van Roey-instituut in november.*

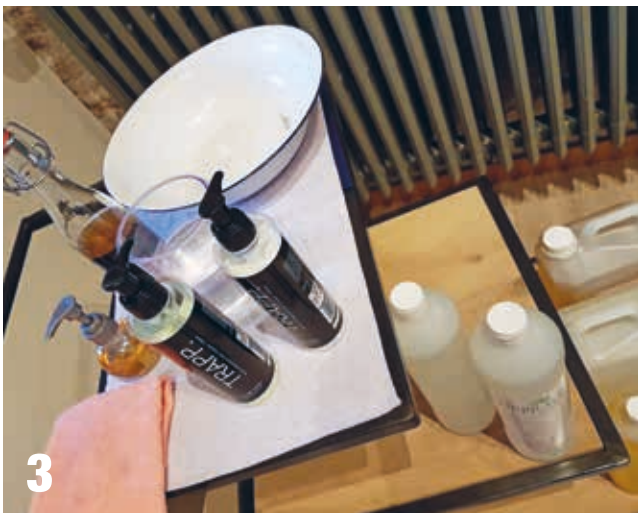
1

© Frank Bahnmüller

2

© Bart Willemen

3

© Ilse Van Halst

4

© Adrië De Kok

WAS JIJ ERBIJ?

Mag het iets meer zijn? In Brasschaat werd op zondag 19 januari de patroonheilige van de kerk Sint-Antonius Abt gevierd. Een viering van de heilige Antonius gaat traditioneel gepaard met de verkoop per opbod van varkenskoppen en verse vleeswaren. Ook zo in Brasschaat, in aanwezigheid van onze bisschop, die die dag een bezoek bracht aan de pastorale eenheid Heiligen Jacobus & Antonius (Brasschaat-Kapellen). De traditie van de verkoop van varkenskoppen is gebaseerd op het verhaal dat Antonius en de leden van zijn verpleegorde hun varkens vrij mochten laten rondlopen als vergoeding voor de verpleging die ze verstrekten. Die varkens werden later geslacht en het vlees werd verdeeld onder de armen. Vandaar ook de bijnaam 'Antonius met het varken' en de afbeelding van de heilige Antonius Abt met een varken. Trouw aan de traditie was ook in Brasschaat de opbrengst van de verkoop bestemd voor diverse goede doelen.

© Joost Van Boven

HET VOORVAL UIT HET LEVEN GEGREPEN

VAN OUDE MENSEN EN PASTORS DIE VOORBIJGAAN

Ik moet na het aanbellen voldoende geduld hebben vooraleer vierennegentigjarige Clazina met haar looprek de deur van het ovenhitte flatje, dat ze met haar keteldove man betreft, geopend heeft. Ze heeft het uitzicht en de volmaakte vorm van een volrijpe durondeau-peer, bruinrozig met een tere schil en breed van onder met smal bovenlijf en een goedkope pruik die de bewegingen van haar hoofd niet volgt maar als een azimut boven haar lijf hangt. Ik vermoed dat ze gewoon tussen haar hoeden ligt. *Z'eed eureigen oepgetalloêrd.* "Als gij komt, zet ik ze op, want ik ben zo kaal als een luis", zegt ze droogjes, daarmee de taalregisters opentrekend van het bijzonder sappige jargon waarmee ze alle gebeurtenissen van haar biografie verhaalt. Als ik de man luid vraag hoe het met hem gaat, antwoordt hij: "Goed, als mijn ogen niet zo achteruitgingen." "As ... as ... as ons kat een koei was, koste we ze melken achter de stoof", valt Clazina hem in de rede. *Clazina ee ne fraenken teut mor a gouwen art.* Standaardnederlands heeft een ontoreikend woordenareaal om het coloriet van de vrouw te beschrijven. Ik wijs het gebakje beleefd van de hand, want suikerziek. "Eet dat maar op want ge zijt veel te mager, manneke ... suikerziek ... als er hier één suikerziek is, dan ben ik dat toch zeker. Ik weet nog hoe dat ik dat geworden ben, die dokter zette mij

voor mijn darmen met een drankje op de gang dat ik moest opdrinken en dat zo zoet was dat ik er de helft van in de bloemen heb gegoten en toen moest ik binnenkomen voor die darmen en trok hij ook bloed en zei hij een week later dat ik suikerziekte had, da's niet moeilijk als ge eerst zoiets moet drinken." Ze is over alles beslist. Ook als haar moeizaam pratende man een kwartier nodig heeft om te vertellen over last met de bureu. "Gij kunt dat nu allemaal zo zeggen, maar zo is 't niet gegaan!", wuift ze zijn verhaal weg. De man zwijgt, glimlachend zijn ogen cataracterig op haar azimut gericht. Ik ben ontroerd door hun vijftenzestig jaren samenzijn, terwijl de dood zachtjes als witte nevel tegen het behang naar binnen sluipt. In ruil voor het gebakje wil ze altijd een kruisje op haar voorhoofd, pal onder de pruik. "Dan kunnen we er weer tegen", schuifelt ze in het looprek.

Ronald Sledsens

> Ronald Sledsens

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij

> De theologische bibliotheek in het hart van het Theologisch en Pastoraal Centrum aan de Groenenborgerlaan in Antwerpen is volledig gemoderniseerd met een hedendaagse collectie die elke week aangevuld wordt met nieuwe titels. De bib bevat ruim tachtigduizend boeken, zowel theologische werken als literatuur en vakliteratuur over pastoraal en – dat is nieuw – over onderwijs, naast dvd's over levensbeschouwelijke thema's. Jongeren vinden er al het materiaal van IJD Jongerenpastoraal. Via het Anet-catalogussysteem is de theologische bibliotheek verbonden met de Universiteit van Antwerpen, hogescholen, het MAS en andere instellingen. Alle info op www.bisdomantwerpen.be (klik op Theologisch en Pastoraal Centrum in de linkerkolom).

Volgende keer:

PROCESSIES

www.relevant-bisdomantwerpen.be